

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXIII. évfolyam 4. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2016. április

A tartalomból:

4. Kelt tészta készítő bemutató

5. Civil sarok: Ungvölgyi Péter

8. Emlékezés Kovács Imre író, politikus születésnapján

10. A Szent Gellért iskola általános iskolájának beiskolázási tájékoztatója

14. Az Endródiék Baráti Köre budapesti közgyűlése

15. Sportbál

Szent László gyalogzarándoklat

Gyomaendrőd-Nagyvárad - 2016. április 20 - április 24.

Zarándokok a Körösszegi várnál 2013-ban

Az immár ötödik alkalommal megrendezésre kerülő zarándoklat egyre szélesebb körben válik ismertté, és egyre többen vállalkoznak a nagy útra. Április 21-én 7 órakor a Szent Imre templomból indulnak el a zarándokok, hogy a búcsú elnyerésének reményében megérkezzenek Szent László városába, Nagyváradra. Bátorítjuk a kedves olvasókat, hogy aki teheti, vegyen részt ezen a szép és nemes programon, ami mind a lelket, mind a testet megerősíti. A jelentkezési információk a cikk alján találhatóak.

Program:

2016. április 20.

16.00 órától gyülekező a Szent Antal zarándokszálláson (Gyomaendrőd, Blaha Lujza utca 21.)

19.30. Szentmise a zarándokokért a Szent Imre templomban

Szállásdíj aznap este a zarándokszálláson 2000 Ft/fő+IFA, melyet a helyszínen lehet fizetni. A zarándoklatra jelentkezéskor kérjük, jelezze szállásigényét is.

2016. április 21.

7.00 órakor szentmise a Szent Imre katolikus templomban, majd indul a gyalogzarándoklat a Körös gátján. Érkezés este a körösladányi Szeplőtelen Fogantatás templomába. Vacsora és lelkigyakorlat a plébánián.

2016. április 22.

7.00 órakor szentmise után indulás Újirázra. Érkezés az esti órákban a Magyarok Nagymasszónya templomába, a szentmisére. Vacsora és lelkigyakorlat a plébánián.

2016. április 23.

7.00 órakor indulás: első megálló Komádi-ban a plébánián, ahol 9 órakor lehet csatlakozni a zarándokokhoz. A következő csatlakozási lehetőség Körösszegapátiban a református templomnál lesz. A határhoz érkezés kb. 13 órakor, ahol lelkigyakorlat a Csonka toronynál. Köröstarjánban szentmisével fogadják a zarándokokat. Érkezés a nagyváradai székesegyházba, hódolat Szent László ereklyéje előtt.

2016. április 24.

10.00 órakor Szent László ünnepi szentmise a székesegyházban.

Hazautazás egyénileg, illetve megfelelő jelentkező esetén kisbusszal (20 fő) a zarándoklat útvonalán Gyomaendrődig. A buszköltséget a helyszínen kell fizetni.

Információ és jelentkezés:

Szonda István
Telefon: +36 (20) 2380046
Email: szondaistvan70@gmail.com

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi egység

Folytatódik a Speak Smart

Újabb lépcsőjéhez érkezett a KID szervezésében zajló Speak Smart Projekt. Február 13-án szombaton a negyven KID-esnek ezúttal a DIA szakemberei, Mikó Gábor és Kéri Juli tartottak tréninget. A már megalakult teameknek az volt a feladata, hogy bontsák ki azt az iskolai, városi, esetleg ennél nagyobb volumenű problémát, amelyet a projektjükben megoldandónak ítélték. A problémák feltérképezésében segítségünkre voltak külsős szakértők is: komoly problémalistát kaptak a diákok Dr. Smiri Sándortól, Márjalaki Józseftől és Toldi Balázstól is. Ezekből kiindulva választottak olyat, amelyre megoldási tervet gondolnak ki, majd a terv megvalósítási lehetőségeit is végigjárják. A DIA trénerének segítségével minden csoport közelebb jutott a megvalósítás lehetőségéhez. Volt, aki iskolai programok és közösségi tér létrehozásában gondolkodik, van, aki a város „zöldebbé” tételének lehetőségein töpreng, mások a város múltjában felhalmozódott, fel nem térképezett és lassan kárba vesző tudás megmentésére dolgoz ki tervet, és olyan csoport is volt, aki globális problémák megoldására keres lehetőséget. A következő alkalmakon már a konkrét terveken, megvalósítási lehetőségeken dolgoznak a diákok, külső szakértők, döntéshozók bevonásával.

Színházi élmények

„Minden jó Shakespeare-előadás elemi erejű rácsodálkozásra készíti a nézőt a szerző mondandójának, stílusának, jellemrajzainak megingathatatlan időszerűségét illetően. Jövőre lesz négyszáz éve, hogy elhunyt az angol bárd, de még a korai darabjai is – köztük A makrancos hölgy – ugyanolyan pontos látéleletet nyújtanak az emberi természetéről és az élet rejtelmes folyásáról, mintha az eltelt évszázadok, az elektromosság felfedezése, az úrkutatás, az internet és megannyi rohamlépés az emberiség fejlődésének útján a lényegen, magán az emberen, semmit sem változtattak volna” – olvashatjuk a szolnoki Szigligeti Színház weboldalán. Ebben a hónapban ugyanis folytatódott bérletes előadásorozat, ezúttal A makrancos hölgy című Shakespeare-darabot láthattuk, mely a férfi-nő kapcsolatokra világított rá többek között.

„Szívünk rajta”

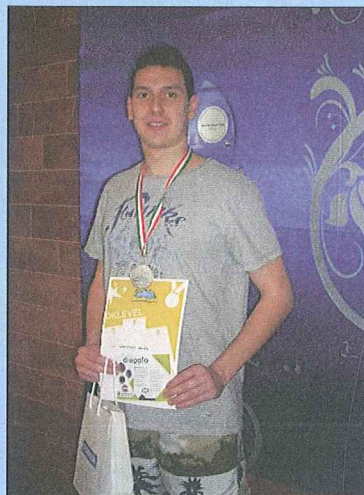
A „Szívünk rajta” könyvajánló program egy olyan kezdeményezés, amely segítséget szeretne nyújtani gyerekeknek és szülőknek abban, hogy könnyebben eligazodjanak a könyvtárak és könyvesboltok kínálatában. A könyvek minősítését egy felnőttekből álló szakmai csapat végzi diákok segítségével, akik önkéntes alapon vesznek részt ebben a munkában. Ez a szakmai zsűri ítélt oda az értékelt könyveknek egy virtuális matricát, ami a programot elindító Bookline és UNICEF Magyar Bizottság elképzelései szerint a jövőben megkönnyíti a

könyvet vásárlók helyzetét. Ehhez a programhoz csatlakoztak iskolánk vállalkozó szellemű „könyvmolyai”, akik a 14-19 éves korosztályt képviselik. És hogy őket mi motiválta? „Azért jelentkeztünk a Szívünk rajta programba, mert szeretünk olvasni, és szeretnénk másokkal is megszerettetni az olvasást. Sokan állítják, hogy a mai fiatalok lusták, és kezükbe se veszik a könyveket-szerintünk pedig csak a megfelelő könyvet kell megtalálniuk, amiben ez a program igazán sokat segíthet.” Ajánlást bárki eljuttathat a szakmai stábhoz, és egy előszűrés után a csapattagok önállóan értékelik a könyvet egy adott pontrendszer alapján. Csupán azok a könyvek kaphatnak díjat, amelyek egy bizonyos minimális pontot megkaptak az összes értékelőtől. Az értékelésre megküldött könyvek pedig iskolánk könyvtári állományát gyarapítják. A programról bővebben a kiadó honlapján olvashatnak, de a későbbiekben mi is hírt adunk róla.

Úszás – Országos Diákolimpia – Döntő

Iskolánk végzős diákja, Gönczfalvi Balázs 13/A osztályos tanuló a március 19-én megrendezett Országos Diákolimpia 100 m-es mellúszás döntőjében nagyon szép eredménnyel (1:13:79) ezüstérmét szerzett. Teljesítményéhez és edzőinek ezúton is gratulálunk.

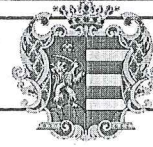

Siker a gimnáziumban

A szegedi Grimm Kiadó Tiéd a Szó-Tár nyelvi versenyén általános iskolánk és gimnáziumunk is képviseltette magát. Az első három online fordulóban sikeresen szerepelt mindkét csapat. Az általános iskolások: Farkas Anita, Gubucz Szilvia és Zsilinszky Erika (8. o.) mindössze három ponttal maradtak le a következő fordulóról. A gimnáziumból Frolyó Karolina, Lakatos Nóra és Szonda Lili (11/A) továbbjutottak a regionális döntőbe, ahol három megye 8 csapatából 1. helyezést értek el és kategóriájuk győzteseként képviselnek bennünket az országos döntőben. Mindkét csapat felkészítő tanára Tímár Marianna, a gimnazista lányok órai tanára Vinkovics-Hangya Cecília és Elek Gyöngyvér tanárnők.

Zrínyi Ilona Matematikaverseny

Iskolánk diákjai ezúttal is szépen szerepeltek a Zrínyi Ilona Matematikaverseny megyei döntőjében: Deli Csenge 11/A osztályos tanuló megyei 8. (tanára: Salyné Buza Hajnalka), Csatári Bence megyei 12. helyezett lett (tanára: Deliné Dobó Tünde).

Ugor Emese a Start Szociális Szövetkezet elnöke elkészítette a 2015. évi működéséről szóló beszámolóját, amelyből megismerhetjük nemcsak a tevékenységi köröket, hanem a szövetkezet elmúlt évi mérlegét is:

A betonelem gyártásban a megrendelések teljesítése megtörtént, de mivel az ehhez kapcsolódó pályázat 2015. december 31-én lezárult, újraindítására ebben a formában gazdasági okok miatt nem kerülhet sor.

A varrodában jelenleg 2 fő dolgozik és a megrendelések is folyamatosan érkeznek. Az Önkormányzat, a Gondozási Központ és néhány helyi kft. részére készítenek munkaruhát, köpenyt, télikabátot, zászlót. Ezen kívül takaróponyvat, táncos ruhát, biciklis táskát is. Tervükben szerepel az ország más részén bemutatni a magas minőségi elvárásoknak is megfelelő termékeiket. Ezzel kapcsolatban folynak az egyeztetések több céggel is. Megtudhattuk, hogy szeretnék helyben is bővíteni szolgáltatásaikat, akár a város lakosságát is kiszolgálni, pl. kisebb javításokkal, de új ruha varrásával is. A szövetkezet várja a helyi lakosok érdeklődését, valamint megrendeléseit a varrodájában.

A Nagylaposi Élelmiszerboltban az üzletvezető személye az ősz folyamán ugyan megváltozott, de a működési feltételek, az árukészlet az ott élő lakosság, illetve az átmenő forgalom, az üdülők igényeit próbálja kielégíteni mindenkor.

Mivel a Start Szociális szövetkezet ezután is önfenntartásra és fennmaradásra törekszik, ezért figyelemmel kísérik a kiírásra kerülő pályázati lehetőségeket is a jövőben.

A 2016-2017. évben a közmunkaprogram keretében 9 mintaprogram került elfogadásra: mezőgazdaság, belvíz, földút, illegális személerakó, helyi sajátosság, közút, bio-és megújuló energia felhasználás, startplusz, útór. Ezeket az elemeket a Belügyminisztérium mintaprogramként fogadta el. A programokban résztvevők március 01. és június 29-e között képzéseken vesznek részt. (útépítő, kertész, takarító)

Az idei évben a közmunkaprogramban 300 fő feletti létszámmal lehet számolni, de az eszközpark is tovább fog bővülni. (pl.: árokásó adapterrel ellátott kompakt rakodógéppel, valamint Stihl márkájú aljnövényzet tisztítóval, ágvágóval, láncfűrészsel).

A programon belül sor kerül a kevésbé járható földutak elengygetésére, tárcsázására és hengerezésére, valamint az utak széleinek cserjézésére is.

Ebben a programban kerül újra sor az illegális szemét lerakóhelyek megszüntetésére a korábbi évek gyakorlatainak megfelelően. Emellett a szeméttel vastagon borított területeken vaskonténerek kihelyezésére is, mivel annak zsákba történő felszedése sajnos igen költséges.

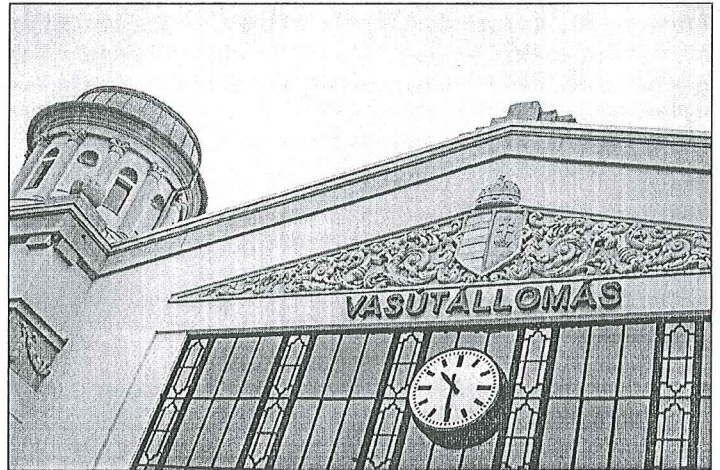
Tovább folytatódik a közmunkaprogram keretében az állattenyésztés: (juhtartás, baromfitartás némi fajtaváltással), valamint a város szépítésére szolgáló virágok termesztése a helyi kertészet munkájának köszönhetően. Az itt nevelt növények darabszáma az elmúlt évhez viszonyítva is jelentős növekedést mutat, mivel a virágágyások száma is tovább emelkedik. Amíg az elmúlt évben 20.000 tő növény díszítette településünket, az idei évben mintegy 35.000 tő kerül majd kiültetésre városszerte, illetve értékesítésre is a lakosság részére. A mezőgazdasági területen megtermelt cirokból a seprűkötés folytatását is tervezi az Önkormányzat. Az asztalos műhely fejlesztése lehetőséget biztosít a kültéri bútorok, postaládák, virágládák, szeméttárolók, hirdetőablak gyártására, valamint a holtágak melletti stégek kiépítésére. Így újulhat meg a Hármaskörös folyó partján lévő túraútvonal is, mely turisztikai szempontból sem elhanyagolható.

Az utak mellett lévő parkolók építése folytatódni fog, valamint kijelölt helyeken szegélykövek elhelyezése, új partfal kialakítása: pl. Csókási-zugi lejáró, Szent Antal utca, Árpád utca, Fő út, Liget Fürdő előtti területek. Mivel Gyomaendrőd 2015-ben csatlakozott a közút programhoz, ezért vállalt feladata a jelzőtáblák helyreállítása, tisztítása, zavaró növényzet gondozása, útpadkáról, burkolatról a víz elvezetése, úthibák észlelése és annak jelentése is.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

Megnyitott „Békés megye kapuja”

Január végétől az utazó közönség rendelkezésére áll a korhű, eredeti állapotában felújított békéscsabai vasútállomás épülete. A restaurátorok az 1930-as években alkalmazott felújítási technológiákat alkalmazva állították helyre a most már régi fényében tündöklő műemlék épületet. A megnyitást követően a pénztárak már a végleges helyükön, a csarnokban működnek, az utasok is a csarnokon, illetve az aluljárón át közelíthetik meg a peronokat. A felvételi épület és környezetének teljes körű felújítása várhatóan április végére készül el.

KEF ülés – fókuszban a droghelyzet

A Békés Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (BM KEF) soron következő ülésén a droghelyzet volt a fő téma. Az ülésen Tolnai Péter, a megyei közgyűlés alelnöke, a BM KEF elnöke köszöntötte a megjelenteket, és elmondta, hogy mind a kilenc járásban megalakult a KEF, ami jelentős eredmény. Kiemelte: az egyeztető fórumhoz minden olyan szervezet csatlakozott, amelyik akar, tud és kötelessége is tenni a kábítószer-fogyasztás megelőzése érdekében. Az ülés további részében szakmai előadások hangoztak el a mai droghelyzetről.

274 projektjavaslatot néztek át a megyei önkormányzat szakemberei

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében Békés megyébe összesen 57,94 milliárd forint érkezhet. Az első felhívások 2015 végén és 2016 elején jelentek meg, a felhívásokban nevesített összeg több mint 28 milliárd forint. Annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló keret a megye települései teljes egészében felhasználhassák, fontos, hogy olyan pályázatokat adjanak be, amelyek minden kritériumnak megfelelnek. A megyei önkormányzat hivatalának területfejlesztési szakemberei ezért egyeztetésre invitálták a települések vezetőit, szakembereit, és áttekintették a projektjavaslatokat. Eddig több mint 92 órányi megbeszélést folytattak, ezalatt 274 projektjavaslatot néztek át. A megyei önkormányzat – a megyeszékhelyen kívül – minden településnek kötelezően segít a pályázatok során, amennyiben ezt a település kéri, és már nem csak a projektmenedzsmenti, hanem a pályázatokhoz kapcsolódó egyéb feladatokban is. A Békés Megyei Önkormányzat mindaddig 47 településsel kötött együttműködési megállapodást a projektmenedzsmenti tevékenység ellátására.

Sztahovics Zsuzsa

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Francia diákok az Endrődi Tájházban

Március 22-én francia középiskolás diákok látogattak el a tájházba Davidovics László igazgató úr kíséretében. A mezőgazdasági szakos tanulók nagy érdeklődéssel hallgatták Dr. Szonda István etnográfus, a hagyományos magyar paraszti gazdálkodásról szóló előadását. A francia fiatalok a Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakképző Iskola cserediák programja keretében szakmai gyakorlatukat töltik Gyomaendrődön.

Endrődi Csendőrsortűz áldozataira emlékeztünk

Március 19-én 18 órakor a Szent Imre Római Katolikus Templomban szentmise volt a sortűz áldozatainak lelki üdvéért, majd ezt követően csendes megemlékezés a Hősök terén lévő emlékműnél. A megemlékezésen részt vett Lapatinszki Lajosné Polányi Mária, akinek az 1935. március 20-ai eseményen édesanyját sebezte halálra az egyik golyó. Czank Gábor plébános a megemlékezésen elmondta, hogy amíg áll Endrőd, addig mindig emlékezni kell erre a napra és meg kell tanítani a gyermekeknek is, hogy milyen tragédia sötétíti el ezen a napon a község történelmét.

MEGHÍVÓ

Különös kiállítás nyílik a Szent Antal Népházban

„Orsóval és ecsettel” című képző- és iparművészeti kiállítás nyílik április 20-án 17 órakor a Szent Antal Népház kiállító termében. Erdeiné Török Katalin népi iparművész csipkéi mellett láthatók lesznek festményei és rajzai is. A megnyitó vendégei között kisorsoljuk a művész egyik alkotását. A tárlat május 20-ig látható.

Konfirmandus találkozó a Református Egyházban

Várunk minden 30, 40, 50, 60 esetleg 70 évvel ezelőtt konfirmált Testvért május 15-én fél tízkor a Református templomba, hálaadó istentiszteletre. Információ: 66-386-841, illetve személyesen a Hősök útja 44-ben.

Felhívás!

120 éve, 1896 szeptemberében költözött végleges telkére a hunyai Község-sori iskola, ahol egészen 1971-es bezárásáig működött. A jeles évfordulóra illő volna - a Pogány iskola példáján felbátorodva - egy maradó emléket állítani az iskolának, ami emlékeztet az itt tanítóokra és tanulóokra. Ezért játékosan adakozásra hívom fel az iskola még élő tanulóit, hogy 2016 szeptemberében méltó módon emlékezhessünk az iskolára.

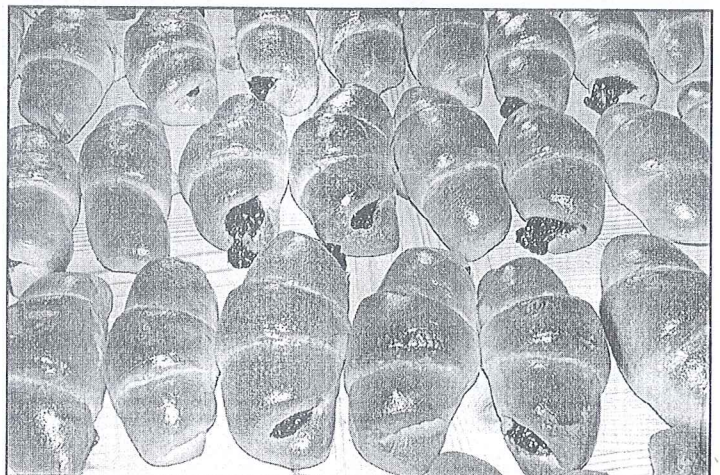
A felajánlott adományokat a hunyai és endrődi plébániákon lehet befizetni.

Szeretettel:
Hegedűs Bence

Felhívás!

A Szent Antal kenyérsütőházban minden pénteken, 10-12 óra között, kóstolóval egybekötött kemencés kelt teszta készítő bemutatót tartunk. A bemutatót megismerhetik az érdeklődők a káposztáslepény, a kelt mákos-diós rétes és a lekváros kifli készítésének fortélyait. A belépőjegy 300 forint. A programra való jelentkezés minden csütörtökön 16 óráig, a 06-20-2380046-os telefonszámon lehetséges. Cím: Gyomaendrőd, Szent Antal utca 3. sz.

„Impressziók” a Szent Antal Népházban

Március 19-én Dr. Medveczky Nóra festőművész Impressziók című kiállítása nyílt meg a Szent Antal Népház kiállító termében. A művésznő sajátos pointilista látásmódban alkotja képeit, melyek lényege, hogy a színeket nem a palettán keveri, hanem a képen apró színes pontok segítségével készíti el a színárnyalatokat. Ezt a színkeverést optikai színkeverésnek nevezzük, melynek bravúros mestere Dr. Medveczky Nóra, aki hitvatását tekintve szemész szakorvos. A tárlat április 19-ig látható.

CIVIL SAROK - Ungvölgyi Péter

Ungvölgyi Péter, Peti a Szent Gellért Katolikus Gimnázium végzős hallgatója, idén fog érettségizni, emellett sok éve az endrődi Szent Imre Katolikus Templom ministránsa. Nemrég volt a szalagavatója, igen elfoglalt helyes gyermek, akit mindenki szívesen elfogadna családjában. Sokan ismerik, segítőkész, ügyes fiú, aki ünnepi rendezvényeken is egyre többet szerepel a köz érdekében.

Legutóbb a Szent Antal Népházban a Közéleti Kávéház nyitó rendezvényének technikai, prezentációs anyagaiban jeleskedett. Sűrű munkahét után ülünk le beszélgetni.

- Első benyomás rólad, hogy mindenkihez kedves vagy, s nem lehet véletlen hogy annyian akik ismernek, kedvelnek is. Ez a neveltetésednek, vagy a géneknek, minnek köszönhető? Mit lehet tudni rólad, mikor születél, hogyan teltek kisiskolás éveid?

1997. június 16-án születtem Mezőtúron. Úgy érzem, hogy olyan emberek vesznek körül, akikkel könnyű megtalálni a közös hangot, s nyitott vagyok az emberek felé, ez egyfajta velem született adottság. Kiskoromban már rengeteg helyen megfordultam, ahová ment Édesapám, oda vitt magával engem is. Például szép emlékeim közé tartozik, mikor Édesapám a Bethlen Gábor Szakképző Iskolában volt nevelőtanár, nagyon sokszor busszal átmentem, vittem neki vacsorát. Itt rengeteg gyerekkel megismerkedtem, nálamnál jóval idősebbek, akikkel sokat játszottam, beszélgettem. Ennek is betudható az emberekhez való jó viszonyom. Így bepillantást nyerhettem már kisgyerekként a kollégium életébe, ahol nagyon jó volt aludni az emeletes vaságyon, mert otthon ilyen nem volt. 2004-ben mentem első osztályba a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolába, és mivel a gyomai gimnázium egybeolvadt a Szent Gellért iskolával, - hisz köztudott egyházi iskola lett-, tanulmányaimat a Szent Gellértben fejezem is be idén.

- Mikor kezdted ministrálni, s hogyan szeretted meg, mert látszik, hogy megszeretted, egyre inkább belenőtöttél a szolgálatba az évek során, s ki a példaképed?

A hitéletemről elmondhatom, hogy mikor még Édesanyám a szíve alatt hordozott, minden héten járt a templomba énekpróbára és szentmisére és mikor felcsendült az orgonaszó akkor én is mocorogtam a hasában - mondta Édesanyám. Már három hetes korom óta koptatom a templom padjait, így belenőttem a vallásos életbe. A ministrálást öt éves koromban kezdtem el és azóta folyamatosan szolgállok az oltárnál. Példaképemnek Czank Gábor atyát tartom, akivel bármikor bármit meg tudok beszélni.

- Hogy teltek a középiskolás évek? Si-

került ott is elfogadtatni magad? Látom, számos kulturális programban szerepelsz ott is. Melyek a hobbijaid? Sokat is utazol családdal, illetve anélkül is.

Nagyon hamar sikerült beilleszkedni az új környezetbe, új barátokat, tanárokat ismertem meg, akikkel nagyon jó a kapcsolat. Úgy érzem, hogy elfogadnak és szeretnek. Hobbim közé tartoznak: szeretek olvasni, kedvenc sportom a röplabda, de legkedvesebb hobbim, ha lehet ezt mondani, a templomi szolgálat, ez áll hozzám a legközelebb és ezt szeretem a legjobban. Szeretek utazni, sok országban megfordultam már a családdal is. Gábor atyának köszönhetően nagyon sok bánáti falut és azoknak hagyományait ismerhettem meg és így újabb emberek barátságára tehettem szert.

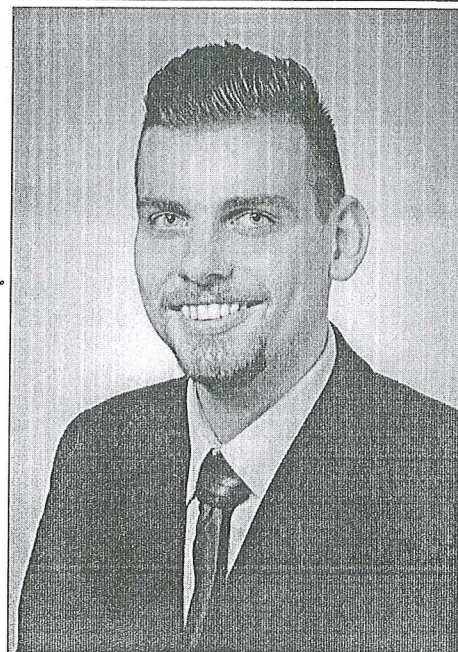
- Mi következik ezután? Hol szeretnél továbbtanulni?

A sikeres érettségi vizsga után Szegeden szeretnék továbbtanulni. Ha a Jóisten is és a Püspök atya is úgy akarja, akkor tanulmányaimat befejezve pappá szentel. Itt szeretném kérni az olvasókat, hogy imádkozzanak értem, hogy áldozópap lehessenek.

- Példaértékű, ahogy édesanyád összefogja a családot, érződik a szeretet, nem csak az ő munkájában, testvéreddel Zsuzsival való kapcsolatodban is. Tipikus ez? Sokszor külön nemű testvérek nem nagyon jönnek ki tizenéves korban, aztán persze később, mikor felnőnek, ez változik. Mindig ennyire ragaszkodtatok egymáshoz, mint mostanában? S ki kinnek ad tanácsot, példamutatást? Te neki, vagy fordítva? S mit jelent számodra a szeretet?

Minden jó Édesanya összefogja a családot. Nővéremmel a kapcsolat nagyon szoros, ragaszkodunk egymáshoz, nagyon sokat szoktunk beszélgetni, viccelődni. Ritkán vannak azért nézeteltéréseink. Mikor tudunk, egymásnak segítünk és jó tanácsokat adunk. A szeretet számomra egyfajta közelséget, melegséget jelent, amit minden embernek próbálok átadni.

- Húsvét előtt vagyunk, (bár mire ez a cikk megjelenik, épp utána leszünk

pár nappal) adódik a kérdés: miben erősít téged a Húsvét ünnepe? S mit kívánsz Húsvét táján magadnak, a katolikus közösségnek a városunk lakóinak?

Húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe. Minden évben, mikor átélem Húsvét vigíliáját, megerősödik bennem a tudat, hogy Isten nélkül nem lehet élni. Kívánom, hogy a jó harcot megharcoljam, a pályát végig fussam és a hitet megtartsam. A híveknek és a város lakóinak kívánom, hogy maradjanak erősek a hitben és a szeretetben.

Endrőd és Gyoma, majd Gyomaendrőd mindig adott és ad kiemelkedő tudósokat, művészeket, közszolgákat, diplomatákat, egyháziakat. Mit kívánhatnánk mást, hogy Peti is öregbítse évek során a település jó hírét.

Így legyen, s ehhez kérjük Isten áldását.

Dr. Varju László

Meghívó

Tisztelettel várunk minden érdeklődőt a XIII. Gyomaendrőd Tudományos Néprajzi Konferenciára, mely 2016. április 30-án, délelőtt 10 órától kerül megrendezésre a Szent Antal Népházban (Gyomaendrőd, Blaha Lujza út 21.). A konferencia címe: „Emlékhelyek, szent helyek, kultuszhelyek”. Fővédnök: Dr. Ujváry Zoltán professzor emeritus. A konferencia a Debreceni Egyetem Doktori Iskolája és az Endrődi Tájház közös rendezvénye.

Információ: Szonda István Tel: 06-20-2380046

Március 15-i ünnepség városunkban

A március 15-i nemzeti ünnepről való megemlékezés a Hősök terére volt meghirdetve, a rossz időjárás miatt azonban az endrődi katolikus templomban került sor a rendezvényre. Az ünnepi beszédeket Toldi Balázs polgármester és Dankó Béla országgyűlési képviselő tartották. Az ünnepi műsort a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium diákjai mutatták be. Az ünnepi programot az endrődi országzászlónak és gyomai Hősök emlékművének a megkoszorúzása zárta.

Képek a 20. oldalon!

Katolikus oldal

PIO ATYA ÉS MINDSZENTY BÍBOROS MISZTIKUS TALÁLKOZÁSA

A találkozást megörökítő mozaik, mely a Pio atya sírjához vezető folyosón látható San Giovanni Rotondóban, készítette P. Marko Ivan Rupnik

Pietrelcinai Szent Pio szentté avatási dokumentumaiban olvasható, hogy a szent szerzetes egy alkalommal megjelent a bebörtönzött Mindszenty József bíboros cellájában, ahol együtt miséztek és beszélgettek.

Angelo Battisti, aki 1957-től Pio atya 1968 szeptemberében bekövetkezett haláláig az általa alapított kórház gondnoka és igazgatója volt, a boldoggá avatási eljárásban tanúvallomást tett Pio atya életszentségének különböző megnyilvánulásairól. Valóban egyedülálló, hogy Pio atya mindent tudott mindenkiről, számá-

ra nem léteztek fizikai távolságok; mindent Istenben látott – áll Battisti vallomásaiban.

A tanúságtételben szó esik Pio atya többek által leírt különleges isteni ajándékáról, a bilokációról is, vagyis arról, hogy a szent egyszerre két helyen is jelen tudott lenni. A visszaemlékezésben az áll, hogy amikor Mindszenty bíborost bebörtönözték, Pio atya egy reggel a szentmise kellékeivel együtt megjelent a bíboros cellájában. A két pap beszélgetett egymással, majd Pio atya ahogyan érkezett, el is távozott.

Angelo Battisti évekig nem merte megkérdezni Pio atyától, valóban megtörtént-e az eset. Végül 1965 márciusában egy este, miután befejezte beszámolóját a kórház aznapi munkájáról, mégis rákérdezett: „Atyám, Mindszenty bíboros felismerte önt?” – „Mit képzelsz, láttuk egymást és beszélgettünk, gondolod, hogy nem ismert föl?” – felelte Pio atya, aki letartóztatásától kezdve segítette Mindszenty bíborost. „Ne feledkezz el imádkozni ezért a nagy hitvallóért, aki annyit szenvedett az egyházért” – idézi a szent szavait a vatikáni dokumentum.

P. Marko Ivan Rupnik jezsuita szerzetes szavai: „Ez (a bilokáció) teológiailag különbözött az összes többitől. Pio atya maga vallotta be, hogy többször is meglátogatta ezen a kegyelmi úton a magyar primást, de az egyik ilyen alkalommal magával vihette a szentmise bemutatásához szükséges kellékeket, ami első olvasásra felfoghatatlannak tűnt. Hiszen a bilokáció a Szentléleknek a feltámadásba vetett hit megerősítését szolgáló kegyelmi adománya, a feltámadásra rendelt test kettős megjelenése, nem pedig tárgyaké. Kiderült az aktákból, hogy a bíboros nagyon szeretett volna szentmisét bemutatni, de fogva tartói ezt megtiltották neki. A különleges tehát az, hogy Pio atya elvihette az Eucharisztiahoz szükséges anyagokat is.” (Rupnik atya azt is megemlíti, hogy fiatalkorában részt vett Mindszenty bíboros egy londoni szentmiséjén, ami nagy hatással volt rá.)

Erdő Péter bíboros kívánságára az esztergomi Prímási Levéltár igazgatója utánajárt annak, hogy Mindszenty atya részéről is megerősítést nyert-e ez a különleges lelki találkozásélmény. Az *Il Tempo* olasz folyóirat hasábjain Francobaldo Chiocci 1971-ben, Mindszenty József Rómába utazása alkalmával így írt: „Egy ideje a garganói kapucinus és a budapesti »élve eltemetett« közti csodálatos kapcsolatról terjednek a legendák. Egyes hírek bilokációra céloznak, mintha a szentség hírében elhunyt szerzetes Magyarországra ment volna, hogy a bíborosnak vigasztalást vigyen, akire

ÁPRILISI MISEREND

Endrőd, Szent Imre templom:

- hétköznapokon (csütörtök kivételével) reggel 7.30-kor szentmise
- szombatonként este 6 óraker vecsernye és elő-esti mise
- vasárnap 9 óraker nagymise
- a hónap első és harmadik hétfőjén este 6 óraker szentségimádás.

Gyoma, Jézus Szíve templom:

- szerdánként este 6 óraker szentmise (a plébánia imatermében)
- vasárnap este 6 óraker nagymise
- a hónap negyedik hétfőjén szentségimádás.

Hunya, Szent László templom:

- kedden és pénteken este 6 óraker szentmise
- vasárnap 11 óraker nagymise
- a hónap második hétfőjén este 6 óraker szentségimádás.

„Ima-sarok”

Imádság a feszület előtt

Ó fölfeszített Jézus, ki e keresztet mint váltságunk legjelebb eszközét választád, szent véreddel szenteléd, s mint engesztelés, s kegyelem jegyét elénkbe adád, keserves kínjaidért, s halálodért, melyet a keresztfán szenvedtél, kérünk: add szent kereszted által bűnünk bocsánatát, életünk jobbítását, nyújts nyomorunkban segítséget, a jóban állhatatosságot, és örök boldogságban részesíts - ki élsz és uralkodol az Atyával és Szentlélekkel örökkön örökkig. Amen

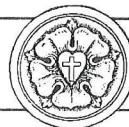
(Leonhard I Mihály püspök: *Imádságos könyv*, 1861)

Pio atya mint a meg nem alkuvó egyház példájára mutatott rá.” Az újságíró nagyon érdekelte az eset, ezért közvetlenül Mindszenty atyától szerzett rá bizonyosságot. A bíboros „azt mondta nekem: »Olvastam Pio atya műveiről, imáiról, szenvedéseiről. Nagyon hálás vagyok neki, amiért az Úrhoz fohászzkodott oltalmamért, hálás vagyok a gondolatairért, a közelségéért és a megbecsüléséért. Gratias ago pro eo naturaliter...« És nemcsak »naturaliter«. Mindszenty bíboros a következőket fűzte hozzá szó szerint: »Annál is inkább, mivel Pio atya természetfeletti módon (!) mindig segített engem mindazokban a nagy szenvedésekben, amelyeket az Úrért és népemért el kellett viselnem.«”

Mindszenty atya nagyon őszinte ember volt, nem akart valótlan nyilatkozni egy újságírónak sem, ezzel a mondatával és szóhasználatával egyértelműen a közös természetfeletti élményükre utalt.

Helyesen állapítja meg ezért a témának szentelt tanulmány szerzője, hogy amennyit ebből a lelki-kegyelmi eseményből a történettudomány rekonstruálni képes, azt sikerült felderíteni és hiteles forrásokkal dokumentálni. Amit pedig nem, az meghaladja emberi tudásunkat és képességeinket. Olyan ez, mint a régi ereklyék hitelességének tudományos vizsgálata: amennyiben az orvostudományok igazolják a korát, a történettudomány pedig képes rekonstruálni az ereklye történetét és tisztelétének folyamatosságát, ez elegendő „erkölcsi” bizonyosság az ereklye tudományos hitelességének megállapításához.

Természetesen Pio atya Mindszenty atyánál tett bilokációjának hite nem szükséges az üdvösségünkhöz, ám aki hitelt ad az ő szavuknak, bátran osztozhat az ő közös lelki élményükben ma is, és nem csak Rómában. E kegyelmi esemény lényege ugyanis a tér és az idő feletti diadal: Isten Országának elővettele, amit akkor elővetelzett számukra a bilokáció, és ennek szemlélésével a mi örök életbe vetett hitünk is megerősítést nyer.

Valóban feltámadt Jézus?

Sokan gondolják, hogy Jézus üres sírjának semmi jelentősége nincs. Márpedig örök élet kérdése, hogy mit hiszünk arról, hogy Jézus sírja üres!

Jézus testét a kereszthalál után Arimáthiai József sírboltjába teszik. S akik Jézust kivégeztették, még a halottban is ellenséget látnak. Emlékeznek Jézus szavára, miszerint harmadnap feltámad, ezért őrizni kell a sírt, nehogy valakik ellopják a testet. Megvizsgálják a sírt. Minden rendben van, ott a holttest, ráteszik a templom pecsétjét. S a sírkamra bejáratához odaállítják a katonákat. Őrzik a sírt.

Kálvin írja: így maguk a zsidók gondoskodnak a feltámadás bizonyítékáról. Ugyanis nemsokára ijedt katonák jelentik, hogy a sír körül különös dolgok történtek. A zsidók papi könyvében, meg a 'Toledoth Jesu'-ban, azt olvassuk, hogy a helyszínre siető zsidó papok, a sírt megvizsgálták, üres volt, csak a kendők és a leplek voltak ott.

Ha Jézusnak a sírjában lenne a holtteste, akkor a kezdődő keresztvérséget megsemmisítenék. Nemsokára Péter hirdeti, hogy feltámadt az Úr! Ha Jézus teste a sírban lenne, a papok kivinnék Pétert és a hallgatóságot, elhengerítenék a követ, azt mondanák: Ki támadt fel, Péter? Odanézz, ott a teste! - Mivel a papok nem tudnak ellene semmit tenni, ez bizonyítja azt, hogy Jézus sírja üres.

Máté leírja, hogy Kajafás kínban van. Mit tud tenni? Ő a főpap. El kellene neki ismerni, hogy főpap létére megölte az Istent. Persze ez nem kellemes. Kisebb bűnököt sem ismerünk el. Kajafás nem tudja előadni a testet. Ha tudná, ő lenne az első, aki előadná. Ő őriztette. Mit tesz? Kitalál egy mesét, hogy ellopták a tanítványok Jézus testét.

Lepénzeli a katonákat és megígéri nekik, hogy mindenféle felelősségre vonás alól kimentí őket. Kálvin felteszi a kérdést: Miért nem büntették meg a katonákat, ha őrségben aludtak? A katonák hazugságát illetően pedig: „Amíg mi aludtunk, a tanítványok ellopták.” Ha aludtatok, honnan tudjátok, hogy a tanítványok lopták el? Ha arra fölriadtatok, hogy lopnak valamit, miért nem fogtátok el őket? Miért nem adnak ki az apostolok ellen elfogató parancsot? A sírablásért büntetés jár. A tanítványokat egy ilyen tettért, hivatalos pecsét feltöréséért el kellett volna ítélni.

S honnan van a tanítványoknak később egyszeriben olyan nagy bátorságuk? Nagypénteken szanaszét futnak Jézus mellől. Most meg amikor megölik az Urat, dacolnak a fegyveres őrséggel?! Igaza van Kálvinnak: Isteni gondviselés, hogy a zsidók őriztették Jézus holttestét. Bizonyíték lesz belőle a feltámadás mellett.

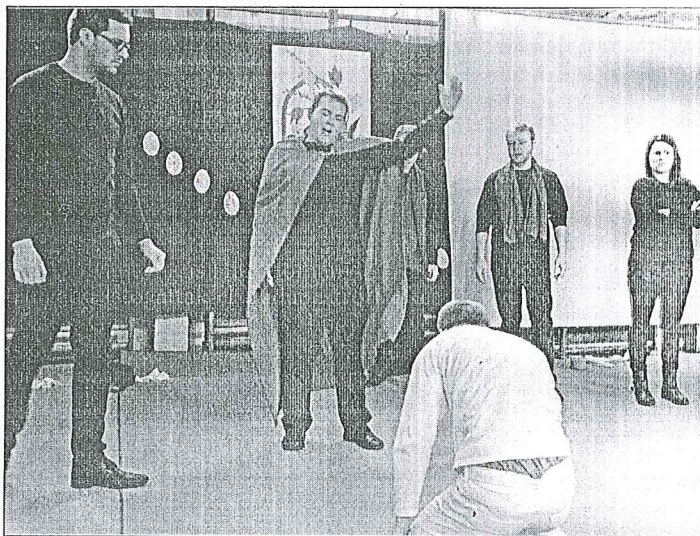
Ha igaz, hogy a tanítványok ellopták a holttestet, akkor érthetetlen a viselkedésük is. Gondoljuk végig: ellopják Jézus holttestét, tehát tudják, hogy a feltámadás egy mese. Utána mit tesznek? Beutazzák a Földközi-tenger medencéjét, egy hazugságot hirdetve. Tudják, hogy nem igaz, de hirdetik. Mennek ezer veszélybe, és mennek a halálba. Kivégzik mindet. Péter megy a keresztre. Pál megy a vérpadra. Magukban meg azt gondolják: Milyen jól becsaptuk a világot. Jézus föl se támadt, mi loptuk el a holttestét. S ezért bennünket most kivégeznek. Csinál-e ilyet ember? Nem. Jézus Krisztus feltámadása a Szentírásból logikus gondolkodással bizonyítható. S noha mindez belátható, mégis kevesen vannak, akik hisznek Jézusban.

Akik hisznek, azok tudják, hogy Jézus él, s lélekben megtapasztalják Jézusnak az erejét. Olyan jó lenne, ha városunkban is minél többen ilyen emberek lehetnének!

Papp Tibor
lelkész

Passió színdarab

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakos hallgatói látogattak el Budapestről Békés megye néhány városába, köztük Gyomaendrődre is, hogy húsvét közeledtével Jézus szenvedéstörténetét, a passiót egy színdarab segítségével érthetőbbé tegyék számunkra. A Szt. Gellért Katolikus Gimnázium tornatermében került bemutatásra a darab diák csendesnap keretén belül. Az összes szereplő feketében játszott, csak Jézus megszemélyesítője viselt fehér ruhát, jelezve ezzel, hogy a világban is van egy sötét és egy világos oldal. Ahogyan a húsvéti történet a világos oldal, Jézus győzelmével ért véget, úgy lehet a mi életünkben is győzelem a gonosz felett Jézus által.

Elkezdődött a jelentkezés a hit- és erkölcsstan órára

A 2016/17-es tanévben az általános iskolák első és ötödikes tanulóinak az órarendjébe bekerül heti egy órában az erkölcsstan vagy a helyette választható hit- és erkölcsstan tantárgy. A többi évfolyamokon is lehetőség van a változtatásra, illetve a Szt. Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium egyházi intézményként kínálja fel a lehetőséget, hogy mindenki választhassa a saját felekezete vallását. Az alábbiakban a szülők döntéséhez szeretnék segítséget nyújtani.

Mi jellemzi az evangélikus hit- és erkölcsstan órát? Az evangélikus hit- és erkölcsstan órán foglalkozunk mindazokkal a témákkal és kérdésselvetésekkel, amelyeket az erkölcsstan óra tárgyal. Például: Ki vagyok én? Hol a helyem a családban, az iskolában, a közösségekben? Mit jelent a hazaszeretet? Sem az erkölcsstan órán, sem a hit- és erkölcsstan órán nem illemtant tanulnak a diákok. A témákat a Biblia évezredes értékrendszere alapján vesszük sorra, ez az általános intelligencia része is. Hangsúlyt fektetünk a személyes lelki és érzelmi fejlődés elősegítésére, továbbá az erkölcsi érzék mélyítésére, a közösségépítésre is.

Ki járhat evangélikus hit- és erkölcsstanórára? Bárki választhatja az evangélikus hit- és erkölcsstant. A jelentkezésnek nem feltétele sem a keresztség, sem az evangélikus egyházhoz tartozás.

Mi a jelentkezés módja? A szülő nyilatkozik arról a kiválasztott általános iskolában vagy a gimnáziumban, hogy gyermeket szeretné beírni az evangélikus hit- és erkölcsstan órára. A leendő első gyermekek szülei a beiratkozás alkalmával, a leendő ötödikesek szülei pedig 2016. május 20-ig jelezhetik döntésüket az általános iskolában. Az óvodások a következő tanév esetében az óvodában jelezhetik szándékukat, ahol megfelelő létszámú jelentkező esetén folyik játékos hit- és erkölcsstan foglalkozás.

Szeretettel várjuk gyermekét az evangélikus hit- és erkölcsstan órákon!

Fülöp Mónika lelkész

Memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kó...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Spett Gyula

egykori gyomai plébános
(1851-1922)

Spett Gyula 1851. július 3-án született Debrecenben. A középiskolát szülővárosában, míg a teológiát a bécsi Pázmáneumban végezte el. 1873. augusztus 7-én áldozópappá szenteltette. Rövid káplánkodás után 1875-ben a nagyváradi püspöki udvarba került, ahol szentszéki jegyzővé nevezték ki.

1886-ban gyomai plébános lesz. Ünnepléses beiktatása szeptember 22-én volt, melyet Schiffner Ede endrődi esperesplébános végzett „a templomot zsúfolásig megtöltő nagy ájtatos közönség, a kerületi papság és a város egész intelligenciájának jelenlétében.” Széchenyi Miklós püspök írta róla: „18 esztendő óta értékes lelkipásztori munkássággal nemcsak híveinek becsülését és szeretetét érdemelte ki, hanem egyháza jogainak nagy készségével és tudásával történt védelmében, s irodalmi működésével széles körben tekintélyt szerzett magának, s ismertté tette nevét.”

1894-ben pápai kamarássá nevezték ki, 1900-ban pedig az endrődi alesperesi kerület esperese lett. 1904-ben ismét a püspöki udvarba rendelték, ahol egyházmegyei irodaligazgató lett, mely pozícióban igen hasznos és érdemes munkát végzett. 1905-ben a székesegyházi káptalan tagja lett. Kanonikként a váradí orsolyita nővérek zárda igazgatója is volt, ahol „a magyar szellemet ültette úg a nevelő nővérek, mint a növendékek lelkébe.”

Kanonikként több nemes célú alapítványt tett, ezek közül kiemelkednek a debreceni 2. rk. templom építésére, a fűzesgyarmati iskolára, a kondorostanyai (hunyai) lelkész javadalmazására, valamint a gyulai gimnázium tápintézetére tett adományok. Ezeken kívül a szegények, árvák és más nyomorgók részére jutatót adományairól vezetett feljegyzései több vastag kötetet töltöttek meg. XI. Pius pápa 1922. július 10-én kelt levelében neki adományozta a nagyváradi préposti javadalmat. Beiktatása szeptember 12-ének reggelére volt kitűzve. Aznap reggel szentmiséjének elmondása után azonban székházába visszatérve hirtelen meghalt. „Közvetlenül a beiktatása előtt... tetszett az Úrnak őt magához szólítani a boldogabb ország aranytrónusai egyikére.”

Ha Spett Gyula nevét említjük, akkor irodalmi munkásságáról is szót kell ejteni, mely tevékenységet az 1880-as és 1900-as évek között végezte legintenzívebben. Legjelentősebb alkotása Emil Bougaud művének, „A kereszténység és korunk” öt kötetének magyarra fordítása, mely munkát Dobos Lajos egykori endrődi plébánossal közösen végezték el. A kötetek akkoriban igen nagy népszerűségnek örvendtek. Önálló alkotása ugyancsak Bougaud műveinek, „A fájdalom”-nak és a „Boldog Alacoque M. Margit élete és a Jézus Szent Szíve tiszteletének eredete”, valamint Montal Maria „Germaine” című kétkötetes regényének magyarítása. Ezen kívül saját alkotása is volt, a „Hitvalló imakönyv a művelt férfiközönség számára”. Munkássága elismeréseként 1900-ban a Szent István Társulat tudományos és irodalmi osztálya tagjává választotta, majd 1915-ben az újonnan alakult Szent István Akadémia tagja lett.

Spett Gyula széles körű életutat futott be, munkássága és jótéményei érdemessé teszik rá, hogy emlékét megőrizzük.

Hegedűs Bence

Emlékezés Kovács Imre író, politikus születésnapján, 2016. március 10-én

Az alábbiakban közöljük a megemlékezésen elhangzott beszéd szerkesztett változatát.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Tisztelt emlékező közönség!

A mai napon emlékezünk Kovács Imre író, politikusra születésének 103. évfordulóján. A volt község- majd városháza falán egy szerény tábla, melyen a néven kívül szerepel, hogy író és politikus, valamint a két évszám. Ehhez hozzá kell még tenni, hogy 1913. március 10-én Alcsúton született és a végső dátum 1980. október 27. New-York. Mindez a néhány információ nem ad a hatalmas életpályáról számot, amit bizonyít, hogy az általa írt sok-sok könyv, tanulmány és cikk, valamint a róla szóló írások könyvtárnyi anyagot tesznek ki. Kovács Imre igaz Alcsúton született, apai ágon gyomai volt. Apja kétéves gazdasági iskolát végzett majd József főherceg ezredében ezredírónoki feladatot látott el. A nagybirtokos főherceg alcsúti uradalmában a kulcsári feladattal bízta meg. Kovács Imre Alcsúton született, de életében nemcsak a dunántúli, hanem az alföldi parasztembert és szokásait is ismerte. Gyermekként 1922-ben elveszítette édesapját, ezt követően, sőt felnőttkorában is gyakran

látogatta gyomai rokonait. A gyomai Kovácsok történelmüket az ezerhétszáz évesekre vezetik vissza. Ők a török után visszatelepült ősi családok egyike. Igaz református magyar ősök Gyomáról, míg az anyai ág katolikus volt. Ökumenikus szellemben élt a család, elfogadva, hogy a fiúgyermeket reformátusnak, míg a lánygyermeket katolikusnak keresztelik. Kovács Imréék hárman voltak testvérek: Imre, Endre és László, nevüket Árpád házi uralkodókról kapták. Életéből most, a megemlékezéskor csak néhány részletet említve. Az agrárkérdések érdekelték, ellene volt a feudális berendezkedésű birtokszerkezetnek, a paraszti életnek azt a formáját kilátástalannak ítélte. Általános és középiskolai tanulmányai során a jó tanulók közé tartozott. Érdeklődése okán a Magyar Királyi József Műegyetem közgazdasági karára iratkozott. Öregcserkész csapatot szervezve megkezdte a falukutatást.

folytatás a 13. oldalon

Hírek a Szent Gellért iskolából - Általános iskola

Kedves Szülők!

Pedagógusként és szülőként is tapasztaltam, hogy az iskolaválasztás, az iskolakezdés minden édesanya, édesapa életében izgalommal teli időszak. Tele kérdésekkel, félelmekkel, vajon meg tud-e felelni gyermekem a kihívásoknak, be tud-e illeszkedni a közösségbe, szeret-e majd iskolába járni. Én hiszem és vallom, hogy minden gyermekben van valami, amiben tehetséges, amiben jó. Ezt a kincset kell megtalálni és erősíteni az Ön gyermekében is, hogy sikerélményben legyen része és boldogan élje meg az iskolai lét minden napjait. Szeretettel várom Önöket programjainkon, ahol bármilyen felmerülő kérdésben igyekszem segítségükre lenni!

Kedves leendő első osztályos!

Nemsokára egy új világ kapuja nyílik ki előtted, szeptembertől iskolás leszel. Biztos vagyok benne, hogy nagyon várod már, hogy megtanulj szépen írni, olvasni, hogy új ismeretekkel gyarapítsd tudásod! Örülnék, ha a tanítványom lennél!

Kedves Gyerekek!

Katinka néni

Szeptembertől az óvodai játékot felváltja a tanulás. Velem barangolhattok matematika órán a számok csodálatos, színes világában. Új dolgokat fedezünk fel, s a számok segítségével sok érdekes feladatot fogunk együtt megoldani. Rajz és technika órán sokat fogunk rajzolni, színezni, festeni, s közben felfedező útra megyünk a színek és formák birodalmába. Nagyon sok új dolgot fogtok majd tanulni, ami segítségetekre lesz a mindennapi életetekben. Szeretettel várlak benneteket!

Klárka néni

a mindennapi életetekben. Szeretettel várlak benneteket!

***

Amikor kislányunk, Borika hétéves lett, úgy döntöttünk, hogy a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolába írjuk. Tapasztalatunk már volt az intézményről, mivel nagyobbik lányunk itt járta a felső tagozatot. Fontosnak tartjuk, hogy itt a vallási értékekre tanítják őket, nagy figyelmet fordítanak a gyerekek lelki fejlődésére is. Családi a légkör, összetartó közösséget alkotnak a gyerekek. Az iskola szép, felszerelt. A pedagógusok kedvesek, minden gyermeket személyesen ismernek.

Iskolaválasztáskor meghatározó a tanító néni személye. Úgy gondolom – és a többi szülő nevében is mondhatom –, Mészárosné Kiss Katalin osztályfőnök és Kerekiné Kovács Klára tanító néni személye garancia arra, hogy gyermekeink jó kezekben vannak. Katinka sok mindent megtesz az osztályért, komoly követelmények mellett adja át nekik a tanulás élményét. Motiválja őket, mely az osztályátlagukon is látszik. Mindkét tanító néni következetes, szeretettel tanít, megértő. Érdekes, ötletes feladatlapokkal színesítik a tanórákat. Kihozzák a gyermekekből – képességeikhez mérten – a legtöbbet.

Köszönjük áldozatos munkájukat!

Nagy megnyugvás, hogy kislányom örömmel és jókedvvel jár ebbe az iskolába.

Kiszely Imre
4. osztályos szülő

és az épületeken is magyar zászlót lenget a szél. Minden településen megemlékeznek az 1848-as forradalom és szabadságharc kiemelkedő hőseiről, megkoszorúzzák az 1848-as emlékműveket, szobrokat.

Az időjárásra való tekintettel a megemlékezést az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban tartottuk, nagyon sok ember érkezett ide, az Isten házába és a hely szerintem méltó volt a hősökre való emlékezésre. Az ünnepséget iskolánk igazgatója nyitotta meg, majd átadta a szót városunk polgármesterének és végül országgyűlési képviselőnknek, aki az ünnepség szónoka volt.

Ezután következett a mi osztályunk műsora, már izgatottan vártuk a szereplést. Osztályfőnökünk Katinka néni szép és tartalmas műsort állított össze nekünk, amit egy hónapon keresztül lelkesen gyakoroltunk minden szabadidőnkben. Szép versek hangzottak el, az énekar kíséretében táncosaink az általunk készített hatalmas kokárdát körbetáncolva mutatták be néptáncstudásukat. Megható pillanatok voltak ezek.

A műsor végeztével az ünneplő közönség kivonult az emlékműhöz, és ünnepélyesen letették a megemlékezés koszorúit.

A szabadság csak lehetőség, sőt nem örökkévaló. Nap nap után, újra meg újra meg kell küzdeni érte. Vezessen bennünket 1848-49 szelleme és példája!

Toth Adrienn 4. osztályos tanuló

Ünnepi megemlékezés

Ebben az évben a mi iskolánkat érte az a megtiszteltetés, hogy a városi ünnepségen egy rövidműsorról emlékezzünk meg az 1848-as forradalomról.

Március 15-én a magyar emberek kokárdát tűznek a ruhájukra

Úszás diákolimpia

2015/16. Tanévi Úszás Diákolimpia IV. „B” Korcsoportos Országos Döntő:

Czibulka Imola 100 m gyorsúszás V. hely

100 m hátúszás X. hely

Felkészítő tanára: Irimiás Róbert

Endrőd néprajza

Rendvezető: Dr. Szonda István

Protocollum Poonis 1832. Endrőd

Az 1831-k Esztendő November 6-k napján a Helység Fő Bírójának választása lévén, ezen Hivatalra a Méltóságos Földes Uraság által candidáltak:

Hunya Mátyás
Papp György
Timár A. György
Uhrin Imre
Hegedüs Pál
Pintér György

Kik közzül a Nép voksának többsége után a Fő Bíróságban Hunya Mátyás meg erősített: ez után Törvény-Bírónak Papp György, Eskütteknek Timár A. György, Uhrin Imre, Hegedüs Pál, Kovács János, Katona István, Timár I. Pál, Hornok M. Pál, Vaszkó György, Bacsa József, Timár G.I. István és Csúvár János rész szerént meg hagyattak, rész szerént újonnan választottak: A Helység Szolgálatyára állítottak:

Bor Birónak, Hornok Mátyás
Malombírónak, Matuska István.
Hadnagyoknak, Iványi János, Németh Imre, Uhrin P. István, és Timár Z. István.
Kis Bírának, Kurilla Pál, és Kovács Mátyás.

Uttza-Kapitányoknak, Bula Mátyás, Mészáros János, Katona I. József, Hornok Z. István, D. Timár György.

Baktereknek, Maródi János, Hanyecz József.

Révésznek, Nyustyák Mátyás.

Tűz cassa számadónak ki nevezetett Hegedüs Pál Eskütt.

A Vármegeybéli Adók Be-szállítójának Timár Pál Eskütt.

A Nemes Katonaságot illető Termékek Szolgálatójának Hornok Pál, és Vaszkó György Esküttek.

11-a November

No.2. Nehéz József árvának dajkája Mikus Boris a dajkaságról le-mondván, az ő helyében fel fogadódott Cсахóczki Boris akinek bére szinte egy holnapra 5 forintban hagyatott meg, melynek időről időre való ki elégítése, szinte az Árvávaló felvigyázás is Papp György árvák tutorára bízattatik.

9 December.

No.3. Szújó Mátyás be ad 100 forintról szöllő Contractust Bótos Mihály fiacskája Bótos György részére.

Végzés

Altal-adattatik az árvák tutorának számadása alá azon észrevétellel, hogy azon sommának intézette a 1-a márc. 831 végi folyását.

No.4. Giricz József Pál jelenti, hogy az édes Attya néhai Giricz József a Templom számára hagyta L földjének idei termését, ezt be bizonyították Gomba Mátyás, és Jánosik András Tanúi; azért kéri azon termést a Testvérei által rendelt helyre által adattatni rendelni.

-Gomba Mátyás, szinte Jánosik András elő-terjesztik, hogy Giricz József előttök azt mondotta, hogy azon L földnek termését a maga öregségére kívánandó szüksége végett szerzeteti összeve, de hogy azt a Templom számára hagyta volna, soha tőle nem hallották. – Továbbá Giricz Pál azt is kéri, hogy az Attya után maradt ködmön, mente, szűr, kalap és bunda is ő, és testvérei között rendezés tévödne, mely darab kit illetve?

Végzés

A Bizonyoságot-tévő Tanúknak valásai Giricz Pál előadásával éppen ellenkezően, de a néhai Giricz József Testamentomában sincs ezen hagyomány felől semmi emlékezet; azért azon

termés, mint a Kiket az illet, a testvéreinek maradván, Giricz Pál bővebb próbákra elutasítatik. – Ezt meg értvén, Giricz Pál a Testvéreivel abban állapotott meg, hogy mostantúl kezdve egy esztendeig minden hónapban az attyokért egy nagy Sz. Misét, az édes Annyokért 14. Sz. Kis Misét szolgáltatni, és a Templom szükségére 50 váltó forintokat be adni fognak kötelezteteni a Testvérei, melynek Terminusa a jövő esztendei Augusztusi Tűri vásár lészen. A ruhafélékre nézve végeztetett: a ködmön Józsefet, a mente Pált, a szűr és kalap Jánost illeti, a bundát pedig adják el, és az árát meg-boldogult Szüleikért fordítsák Szent Mise mondatásokra.

No.5. Pólányi István Ugarjából Nagy Mátyás csósz 6 vontatóbólvaló búza szalmát el lopván;

Végeztetett

A szalmáért fog fizetni 5.ftót, cselekedetért szenvedni 12. pálcza csapásokat.

No.6. Kurilla Mihály Polányi Istvánnak a lovát az Rév-zugban fel fogván, s reá ülvén Sima felé nyargalnt, a kivel szemközt jövén Roik István, és Varga József meg szállították, hogy hová mégyen azon a lovon? az a Polányi István lova, térjen vissza vele: de ő reájok sem halgatván, a lóval el-nyargalt, úgy igazították aztán utánna a Tulajdonost, a ki ötöt a ménesnél érte utól; azért Polányi István a fáradságáért kíván eleget tétetni, Kurilla Mihályt cselekedetért megfenyítetteti kéréven.

Végzés

Polányi Istvánnak fáradsága díjában fizet Kurilla Mihály 1 ftot, és szenved 6. pálcza ütéseket.

A Szent Gellért iskola általános iskolájának beiskolázási tájékoztatója

Kedves Szülők!

Biztosan Önök is büszkén gondolnak arra, hogy kis óvodás csemetéjük hamarosan iskolásnak mondhatja magát.

Általános iskolánk 20 éve működik egyházi fenntartás alatt, 2014. szeptember 1-jétől a gimnázium több mint 60 éves múltját, valamint a katolikus iskola hitbéli és erkölcsi elkötelezettségét egy tiszta szellemű intézményben egyesítette a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság. A régen is meglévő értékek az átalakítás után is megmaradtak.

A tanítók mind **tapasztalt, elkötelezett, lelkes pedagógusok**, akiknek oktatómunkáját a keresztény erkölcsi normák és a katolikus egyház szellemi támogatása segíti.

Az általános iskolában az oktatás **nyugodt, befogadó légkörben** zajlik. A **modern, jól felszerelt** tantermekben, **esztétikus környezetben, tágas udvaron** szívesen tartózkodik gyermek és felnőtt egyaránt. A tanórákon kívül évfolyamonként különböző szakkörök, foglalkozások **idegen nyelv, informatika, logika, sakk, sport, zenei klub biztosítanak hasznos elfoglaltságot a kisdíjaknak.** Tanítványainkkal évről-évre egyre több **tanulmányi és sportversenyen** veszünk részt, s megyei és országos helyezésekkel büszkélkedhetünk. Mindemellett a szülőkkel való személyes kapcsolattartás, jó kapcsolat lehetővé teszi a gyermekek **egy-egy értékek szerinti nevelését.**

Az általános iskolán át a **gimnáziumi érettségi megszerzéséig** egy olyan egységes nevelésben vehetnek részt a tanulók, mely során nem

okoznak törést az iskolaváltás hatásai.

Hisszük és valljuk, hogy minden gyermekben tehetség szunnyad.

Ennek kibontakoztatását segítik iskolánkban:

- az élményközpontú oktatási, nevelési módszerek,
- meghatározó értékeink: tudás és a munka tisztelete, magyarságtudat, szeretet, türelem, mások megbecsülése, alkotó nyitottság,
- a hatékony anyanyelvi és idegen nyelvi oktatás,
- az egyéni képességfejlesztés (tevékenykedtető, differenciált munkáltatás),
- önművelésre, kutatómunkára, tanulmányi versenyekre ösztönzés és felkészítés,
- az egészséges életmódra nevelés,
- a szülői igények és a gyermekek érdeklődése alapján összeállított sokszínű szakköri kínálat, felzárkóztató programok.

A 2016/2017-es tanévben egy első osztály indítását tervezzük.

Tanító nénik: Mészárosné Kiss Katalin és Kerekiné Kovács Klára SZERETETTEL HÍVJUK ÉS VÁRJUK A NAGYCSOPORTOS ÓVODÁSKAT ÉS SZÜLEIKET ALÁBBI RENDEZVÉNYEINKRE:

2016. április 8. - péntek - 17 óra **Szülői értekezlet** a leendő első osztályos gyermekek szüleinek

2016. április 11-12. - hétfő-kedd - 7.45-9.45 **Nyílt tanítási órák**

2016. április 14-15. - csütörtök-péntek - 8.00-19.00 **Beiratkozás**

Toth Ferenc
intézményvezető

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

„Gyoma község belterülete és határa” IV.

Határdűlő út - Endröd felől eső első dűlő. Ezen a határdűlő úton a Vidó Gergely-féle tanyánál az 1830-as években megvolt az a gémeskút, ahol a hódmezővásárhelyi gulya Gebei nevű gulyásszámadóval itt itatott. Ez a gulya az orosházi, kondorosi, pusztákon szabadon legeltetett Gyoma alá. S ezért van aztán Orosházán gyomai út, és Gyomán orosházi út. Orosházán én még jártam ebben az utcában és sokan nem tudják, hogy a mai Kossuth utca, vagy Vasút utca az 1700-as évek második felében még Orosházi út volt. Az Öreg temető délnyugati sarkánál húzódott a mai Katona József utcára, annak vonalában, az 1970-es években még láttam a házakon ilyen utcanév táblát. A hajdani nyomvonal nagyobb részben azonos a Gyár dűlővel. A második út neve Kopasz dűlő, mert alig épült rajta tanya. A harmadik út neve Gyár dűlő, mivel ezen út mellett volt a téglá - és cserépgyár. Az út melletti tanyákról nevezték a következő dűlőket, így a negyedik Mészáros Bertalan dűlő, az ötödik Csathok dűlője, a hatodik dűlő Szabó A. Lajos-féle dűlő, a hetedik Vincze Dániel-féle, a nyolcadik Arany János és Kis Dániel-féle dűlő. A kilencedik dűlő Csonka dűlő vagy Ágoston Gábor-féle dűlő, a tizedik T. Kocsis Mihály-féle, vagy Debreczeni Endre-féle dűlő, a tizenegyedik dűlő Lukács Antal vagy Bere József féle dűlő. Utána Gyoma-Mezőberény határ út következik, ez Csárdaszállás létrejötté óta változott, mert a mezőberényi földek, s tanyák ezen új község határába tagoltattak. Ennek a végében van Gyoma-Csárdaszállás (Mezőberény)-Hunya hármashatár domb (maradvány) az ún. Keselyős halom.

A község újra megülésekor egy „szesszió” földet osztottak ki a lakosoknak, ami volt 32 hold 1200 négyszögölivel. Egy „tanyaföld” szesszió volt négy fertály katesztrális holdban 2 kh. és 7-800 négyszögöl. A négy fertály föld után még járt 16 jószágjárás a Páskumon /Fattyasi páskom/, egy jószágjárás 1200 négyszögölet tett ki. Továbbá négy „Örökös nyilas” 2400 négyszögölivel, négy „Kölesfenéki nyilas” 1600 négyszögölivel, két „disznójárás” 600 négyszögölivel, és négy „Előhalmi páskom” 400 négyszögölivel. Kovács Gergely ny. ipari iskolai igazgató úr szerint, a családi emlékezetből mondotta hogy a gyomai gulya lejárt egészen a vásárhelyi pusztáig, a keselyősi tanya föld is egy része vízjárta volt. Ekkor még a 36-os és 37-es vasúti örházak közötti vasúti áteresztől a keselyősi Bogár-féle tanyáig, azok mellett húzódó „Szepes-ér” kapcsolatban volt a Tisza áradásaival és megtelt vízzel Vásárhely felől. Ma már nincsen benne víz, csak itt-ott foltokban belvizes években.

„Egei halom” külterület a ma is látható halomról nyerte a nevét, mellette a G. Nagy II. tanya, Dózsa tsz. központja, határai: csárdaszállási határút - Tanyaföld - Vidólapos - Csepüs - Fattyas. „Egei dűlő” az e területen áthúzó dűlőnek neve. „Pocos zug és Holt Körözs” - ez a hivatalos elnevezése. Határai: Öreg Pocos-kert - Zöldlapos - Zsófia major (Túl a Körözs) - Félhalom - Fattyas. Nagyobb része innen a Körözsön van, jobb parti részét félkörben öleli a levágott Körözs kanyar és ma ezt nevezik Siratónak. De a szabályozás előtt Sirató-zug vagy Egei zug volt a neve. Sirató: a hajdani szűk kanyarokat „Sirító”-nek nevezték (sirító, régi magyar = forduló, éles forduló, nagykanyar). Ebből lett később a fogalom kihalása után a sirás, siratás-ból népi szömagyarázattal sirató, hogy tudniillik az egeiek oda menekülve siratták e zug elején fekvő falujuk pusztulását. Lásd még: Békésszentandrás Sirató, Szarvas Sirató-zug, Türkeve Sirató-köz, Sirató zug.

A Sirató-zugtól nyugatra van a lemetszett Körözs-ággal körülvéve a „Torzsás”, 1822-ben még „Tengeris-zug”, mert először itt osztottak tengeri föld alá területet, mikor még ker-ti növényként termelték a tengerit (kukoricát). Más néven

„Ilona telep”, Debreczeniné Szerető Ilonáról elnevezve, itt volt földjük és építették a vidéki francia tanya épület hasonmását, amit aztán a Tsz. nem tudva megbecsülni, lebontott. Ezt a lemetszett zug elejét gyümölcsöskertekként használták. „Vízjárta páskom” volt a Torzsástól keletre eső terület az ócska gáttal, s a folyó Körözs gátjával határolva. „Félhalom vagy Örökös nyilas” ezt a dűlőt is az 1886. évi tagosításkor osztották ki szántónak, eladdig legelő-kaszáló volt. Határai ma Csárdaszállás - túloldalon Zsófia major - Pocoszug - Holt Körözs - Egei halom - Fattyas. „Danzug” - Dancs István hajdani uradalmi tisztartóról (1822. évi térképen még Dants-zug a neve), utána jön a Karafás zug, itt volt egy kiterjedt Kárókatona madár telep, erről kapta nevét, ezen erről „Szoros zug” (keskeny volta miatt).

„Zöldlapos” a község alatti holtággal határolt terület keleti része, túl a Körözsön is, a nyugati része a Ligeten túl meg Révlapos - Rílapos (Tisztviselő telep) a mostani téglahíd helyén - tájékán itt révátkelő volt révhajóval (ríhajó) - a község által fogadott révészekkel. Zsófia major báró Wodiáner Albertné borosjenei Atzél Zsófia nevérol. A nép inkább „Halmagy” -nak mondja, az 1920-as évekig teljesen uradalmi birtok volt. A Gyoma-Körösladány kövesút mellett 1920. évi XXXVI. tc. (földbirtokreformnak nevezték) alapján kiosztott földek, házhelyek környékének neve „Siska” (vizenyős rész lévén bőven termelt a sás-siska). Hullámtéri rész neve „Hosszú zug”, de az átmetzés után rövidebb lett. Az uradalmi majorig húzódó holtág által körülrárt rész neve „Kecsegés” átmetzés előtt „Kecsegés zug” (kecsege fogó hely volt). „Ózed-Ózed major” - az uradalmi cselédség lakásai a vasút mellett, hajdan még az 1241. évi tatárjáráskor elpusztult árpád-kori település helye (iktári-gyomai Bethlen birtok), Ózedhalom jelentős, több évszázados határpont.

Cs. Szabó István

Intelem vezeklésre

Mivel e földön jónak lenni oly nehéz -
erényeid elhagynak mint az ifjuság,
de bűneid utánadjönnek, mint a hú kutyák
s ha netán elfáradva az uton leülsz,
mind köribéd telepszik és arcodba néz
nyugodtan, mintha mondanák: «Nem menekülsz!» -
s ha néha egyet bottal elkergetsz és messzeversz,
kicsit hátrábbhúzódik, és ha nem figyelsz,
megint előjön, kezéd nyalja, s mintha már
lelked belső helyein és zugaiban
kotorna nyelve ragadósan, síkosan,
és érzed már hogy többé nem kergetheted
s nem verheted hacsak magadat nem vered -
verd! verd! ezer bűn nyelve lobog benned mint a tűz
és lelked már nem is egyéb mint ez a tűz:
te csak a bűnök teste vagy, mely lábon jár
s viszi és rejti mint legmélyebb lényegét
s önbelsejét, az önzést és rossz vágyakat,
mint a bélpoklos poklát mely benne rohad
és őt is elrohasztja - viszi mint az örület
vak égését, ezt a sivár belső tüzet
amelyben minden bölcs erő és fiatal
erény ugyn illan el, mint tűzben az olaj,
légbe leng fel és híg egek felé enyész -
mivel e földön jónak lenni oly nehéz!

Babits Mihály

Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Babits Mihály: Jónás könyve (részlet)

Első rész

Monda az Ur Jónásnak: „Kelj fel és menj Ninivébe, kiálts a Város ellen!

Nagy ott a baj, megáradt a gonoszság: szennyes habjai szent lábamat mossák.” Szólt, és fölkele Jónás, hogy szaladna, de nem hová a Mennybeli akarta, mivel rühellé a prófétaátogat, félt a várostól, sivatagba vágyott, ahol magány és békeesség övezze, semhogy a fedett népség megkövezzé. Kerülvén azért Jáfó kikötőbe hajóra szállott, mely elvinné őt Tarsis felé, s megadta a hajóbért, futván az Urat, mint tolvaj a hóhért!

Az Ur azonban szerzett nagy szelet és elbocsátá a tenger felett s kelt a tengernek sok nagy tornya akkor ingó és hulló kék hullámfalakból, mintha egy uj Ninive kelne-hullna, kelne s percnként összedőlné ujra. Forgott a hajó, kettétört az árboc, deszkaszál nem maradt hű deszkaszálhoz.

A görcs hajósok, eszüket veszítve, minden terhet bedobtak már a vízbe, s míg arcukba csapott a szörnyű sóslé, kiki a maga istenét üvölté.

Jónás mindent kiadva, elcsigázva, betámolygott a fedélközi házba, le a lépcsőkön, a hajófenékre, s ott zuhant bódult félálomba végre, gurítván őt az ázott, rengő padlat.

S így lőn hogy a kormányos belebotlott, a deszkákat vizsgálva, s rája szólt: „Mi dolog ez, hé, te nagy alható? Ki vagy te! Kelj föl, s kiálts a keserves istenedhez, talán ő megkegyelmez! Vagy istened sincs? Szólj! Miféle nemzet szült! Nem te hoztad ránk a veszedelmet! Mely város vall polgárának, büdös! S e fene vízen át velünk mivére jössz!”

S ő monda néki: „Zsidó vagyok én s az Egek Istenétől futok én. Mi közöm nékem a világ bűnéhez? Az én lelkem csak nyugodalmat éhez. Az Isten gondja és nem az enyém: senki bajáért nem felelek én. Hagyjatok itt megbujni a fenéken! Ha süllyedünk, jobb itt fulladni nékem. De ha kitesztek még valahol élve,

tegyetek egy magányos erdőszélre, hol makkon tengjek és keserű meggyen békében, s az Isten is elfeledjen!”

De a kormányos dühhel csapta vissza: „Mit fecsegsz itt erdőről össze-vissza! Hol itt az erdő? És hová tegyünk ki! Innen csak a tengerbe tehetünk ki! Ki is teszünk, mert nem tűröm hajómon az ilyet, akit mit tudom mi bűn nyom.

Már biztos hogy te hoztál bajba minket: magad mondod hogy Isten átka kerget. Ha Isten üldöz, az ördög se véd meg. Hé, emberek! Fogjátok és vigyétek ezt a zsidót!” S már nyolc marok ragadta, nehogy hajójuk süllyedjen miatta, mert nehéz a kő, és nehéz az ólom, de nehezebb kit titkos súlyú bűn nyom.

Jónás azonban jajgatott s nyögött és meglóbálták a tenger fölött. „Vigyázz - hó-rukk! Pusztuljon aki nem kell!” S nagyot loccsant... s megcsöndesült a tenger, mint egy hasas szörny mely megkapta étkét. S már a hajósok térdencsúszva, kétrét görbedve sirtak és hálákat adtak, könnyelmű áldozatokat fogadtak, s a messzeségben föltűnt a szívárvány.

A víz simán gyűrűzött, mint a márvány.

Második rész

Az Ur pediglen készítet vala Jónásnak egy hatalmas cethalat s elküldte tátott szájjal hogy benyelne, halat s vizet vederszám nyelve mellé minek sodrán fejfel előre, hosszant Jónás simán s egészben úgy lecsusszant gyomrába hogy fején egy árva haj nem görbült, s ájultából csakhamar fél-ébren pislogott ocsúdva, kába szemmel a látgy, vizes, halszagú éjszakába.

És így jutott a szörny-lét belsejébe vak ringások eleven bölcséjébe, és lakozék három nap, három éjjel a cet hasában, hol éjfél a déllel egyforma volt, s csupán a gondolatnak égre-kigyózó lángjai gyulladtak, mint fulladt mélyből pincetűz ha támad. És könyörge Jónás az ő Urának a halból, mondván: „Kiáltok Tehozzád, hallj meg, Isten! Mélységből a magasság

felé kiáltok, káromlok, könyörgök, a koporsónak torkából üvöltök.

Mert dobtál vala engem a sötétbe s tengered örvényébe vetteték be, és körülvelt a vizek veszedelme és fű tekeredett az én fejemre, bő hullámaid átnyargaltak rajtam, és Egyetemed fenekébe hulltam, a világ alsó részeibe szállván, ki fenn csücsültem vala koronáján! Én aki Jónás voltam, ki vagyok már! Ki titkaidat tudtam, mit tudok már! Kényedre hány-vet hánykódó vized s nyálkás hus-záraiba zárt a Cet.”

S lélekze Jónás, mivelhogy kifulladt, sűrűn szíván kopoltyuját a Hálnak, mely csupa verdesés és lüktetés volt, s a vízből-szűrt léleket mind kevés volt, a roppant haltest lihegve-dobogva szokatlan terhét ide-oda dobta kinjában, mig Jónás émelygve s étlen tovább üvöltött a bűzös sötétben, s vonítva, mint a farkas a veremben, nyögött: „Bezároltattál, Uram, engem! Sarak aljába, sötétségbe tettél, ragyogó szemed elől elvetettél. Mindazonáltal szemeim vak odva nem szűnik nézni te szent templomodra. Sívár tekintetem nyilat kilöttem s a feketeség meghasadt előttem. Éber figyelmem erős lett a hitben: akárhogy elrejtőzöl, látlak, Isten! Rejteztem én is elüled, hiába! Utánam jöttél tenger viharába. Engedetlen szolgálát meggyötörted, magányos gögöm szarvait letörted. De mennél csúfabb mélybe hull le szolgálád, annál világosabb előtte orcád. Most már tudom hogy nincs mód futni tőled s ki nem akar szenvedni, kétszer szenved. De te se futhatsz, Isten, énelőlem, habár e halban sós hús lett belőlem!”

Ekkor nagyot ficáncodott a Cethal, Jónás meg visszarugott dupla talppal. S uj fájdalom vett mindkettőn hatalmat: a hal Jónásnak fájt, Jónás a hálnak.

És monda Jónás: „Ki táncoltat engem? Ki az aki nem hágy pusztulni csendben? Besóztál görgő tengered savával és csapkodsz, mintha játszanál csigával. Mert megfogytokozott bennem a lélek: de az én Uram akará hogy éljek. Ebének kíván engemet a Pásztor és megszabadított a rothadástól. Jössz már, Uram, jössz, záraim kizárod s csahos szókkal futok zargatni nyájad. Mert inádságom elhatott tehozzád és végigjárta a Magasság hosszát. Csapkodj hát, csapkodj, ostorozva bölcsen, hogy amit megfogadtam, ne felejtsem, mert aki éltét hazugságba veszti, a boldogságtól magát elrekeszti.” Így szóla Jónás, s eljött a negyednap és akkor az Ur parancsolt a hálnak, ki Jónást a szárazra kivetette, vért, zsírt, epét okádvá körülötte.

Egészségről-betegségről

Kedves Olvasók! A következő cikkeimben gyógynövényekkel kapcsolatos ismertekről szeretnék írni. Azt gondolom, hogy napjainkban sokan érdeklődéssel fordulnak a természetes gyógymódok felé, de nem az önjelölt gyógyítókra gondolok. Betegségek fellépése esetén minél hamarabb orvos segítségét kell kérni, azonban a nyugati (hagyományos) medicinának hasznos, hatékony és mindenki számára elérhető kiegészítői lehetnek a megfelelően alkalmazott fitoterápiás szerek. Remélem érdekességek mellett a hétköznapiakban is hasznosítható információkra akadnak a sorok között a figyelemmel olvasók.

Néhány gondolat a kamilláról - Kamilla (Matricaria chamomilla)

Az orvosi székfű vadon terem a szántóföldeken, utak mentén és gyomtársulásokban. Szikes talajon, kiszáradó, iszapos és szikes tőfeleken is megtelepszik, jól tűri a tűző napot és a szárazságot. A kamilla természetesen a nemesített fajtáját ültetik. A matricaria a latin mater = anya szóból ered, mert a kamillavirágot anyák és nők betegségeinek gyógyítására is használják.

Anyira közismert gyógynövény, hogy részletes leírására nincs is szükség. Májustól augusztusig leginkább délidőben a virágját kell gyűjteni. A virágvakok szétmorzsolásával szabadul fel a gyulladás gátló hatású kamazulén, mely jellegzetes illatot áraszt. Angliában kamillát ültetnek a házi kertekbe, mert rovarriasztó hatása van és a kamilla mellett élő növények egészségesebbek. A kamilla „mindenre jó gyógynövény”, különösen kisgyermek számára javallható, szélhajtó hatású. Bármilyen betegség, főképp hasfájások, hasi görcs esetén kedvező, segít puffadás, kiütés, gyomorbántalmak és-gyulladás valamint menstruációs zavarok, menses kimaradása, vagy álmatlanság, láz esetén. A kamillatea rendszeres fogyasztása gátolja a gyógyult gyomorfekély kiújulását. A régi egyiptomiaknál a kamillát lázcsillapító és hőcsökkentő hatása miatt a „napisten virágja”-nak nevezték.

Töményebb forrása kihűlve – külsőleg – kötőhártya gyulladás, viszkető és nedvedző bőrkiütések borogatására, lemosására, fogfájás, fogíny- és torokgyulladás esetén öblögetésre használható.

A kamilla megkönnyíti a székélést, anélkül, hogy hasmenést okozna, így alkalmas aranyerek belső kezelésére, de kamillakenőccsel külsőleg is lehet gyógyítani az aranyeret. A kenőcs sebgyógyításra is alkalmazható.

Nátha, arcüreggyulladás és hörghurut esetén a kamilla forrátának gőzeit ajánlott inhalálni naponta háromszor, mert a gőzök elfolyósítják és felszakítják a lerakódott légúti váladékot.

A kamillás fürdők és lemosások nyugtatják az idegrendszert. Súlyos betegségekből való lábadozás vagy nagyfokú kimerültség idején jó közérzetet és belső nyugalmat biztosít a fürdő alkalmazása.

Szépségápoló szerként is elterjedt gyógynövény. Az arcbőr üde és friss marad, ha az arcot hetente egy alkalommal kamillafőzettel mossuk le. A kamillafőzettel való lemosás csökkenti a bőr szárazságát, a gyulladtságát, a viszketést és növeli az erek rugalmasságát. Hajmosáshoz is használható a kamillafőzet, mert a kamillával való hajmosás után a haj illatos és csillogó és világos fényű lesz.

A kamillaolajat már az ókorban is használták bedörzsölésre idegfájdalom és végtagfájdalmak esetén. A kamillaolaj megszünteti a végtagok fáradtságát. Az illóolaj sötétkék színű, kesernyős ízű, édeskés illatú folyadék. Az illóolajnak és az illóolajban gazdag alkoholos-vizes kivonatoknak kórokozó ellenes, gyulladáscsökkentő, sebgyógyulást segítő, fekélyellenes és görcsoldó hatásuk van. Az emésztőrendszer gyulladással járó folyamatainak, fekélyeinek kezelésére kamilla illóolaj használható. Alkalmazása biztonságos, de ritkán, érzékeny személyeknél, allergiás reakciók (bőrgyulladások) léphetnek fel az illóolaj egyes összetevőjével szemben.

A kamillatea készítéséhez egy púpozott teáskanál kamillát 2,5 dl vízzel leforrázunk és a friss növényt 1/2 percig, a szárított kamillát 1-2 percig állni hagyjuk, majd leszűrjük. A gyógynövény oldat fémmel nem érintkezhet, csak műanyag-, üveg-, kerámia-, ill. faeszközöket használhatunk a tea készítéséhez. Az elkészült gyógyteának szép világos színűnek kell lennie. Mézzel ízesítsük, cukrot, citromlevet ne tegyünk bele! A tea készítéséhez használt vizet ne mikrohullámú sütőben melegítsük!

A kádfürdőhöz két jó marék kamillát veszünk, az arcfürdőhöz és hajmosáshoz 1-1 maréknyi kamillát, majd a virágot leforrázzuk és állni hagyjuk. A teljes fürdőnél a szívtájéktól ne kerüljön a víz alá. Az ülőfürdőnél a víz érjen a vesetájéktól fölé. Fürdő után nedvesen, fürdőlepedőbe vagy fürdőkönyembe burkolva fekdüdjünk 1 órára az ágyba „dunsztolódni”.

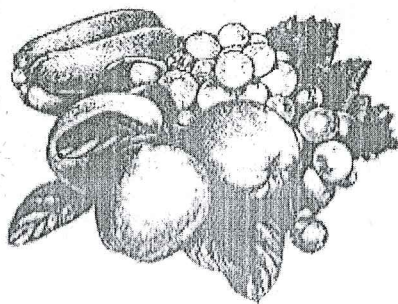
Forrás:

Maria Treben: Egészség Isten patikájából

Gyógynövények sokoldalúsága: www.komfortabc.hu/.../novenyek/

gyogynovenyek.ph...

dr. Macsári Judit

Kert-barátoknak

A GYÜMÖLCSSTERMESTÉS ÖKOLÓGIAI ALAPJAI II.

Fény

A napfény az egyik legfontosabb tényező a növények számára, hisz ez az elsődleges energiaforrása a szervesanyag-képzésnek és minden további életfolyamatnak. A növények a napsugárzás energiáját nagyon alacsony határfokon hasznosítják (mindössze 1-2 %-át). Ezért nem szabad sűrű állományt telepíteni, valamint sűrű lombkoronát kialakítani, mert így ez a kevés 1-2 % sem hasznosul igazán. Ekkor pedig a hiányos fényellátottság miatt kisebb az asszimiláció, hiányos a termőüregképződés, csökken a lombfelület, a növény felkopaszodik és a gyümölcs színözöndése is rossz lesz. Ezért gyümölcs telepítésnél olyan területet kell választani, ami kellő napfényt kap, valamint a fák lombkoronáját is szellős, jól megvilágított formájúra kell kialakítani.

Hazánkban a fényviszonyok gyümölcsstermesztési szempontból viszonylag kedvezőek. Az évi napsütéses órák száma 1800-2200 óra, s ennek legnagyobb része (1400-1600 óra) a nyári félévre (április-szeptember) esik. Napsütésben az ország leggazdagabb téja az Alföld, ahol a napsütéses órák száma és energiahozama 10-20 %-kal több, mint a tőlünk északra és nyugatra lévő országokban.

Az egyes növények fényigénye:

1. Rendkívül napfényigényes: az őszibarack és a kajszibarack.
2. Fényigényes: a mandula, a cseresznye, a meggy és a dió.
3. Közepesen fényigényes: a legtöbb gyümölcsfaj.
4. Az árnyékot is részben eltűri: a ribiszké, a szamóca és a kőszméte.

Forrás: Dr. Gonda I. - Vaszily B. (2007): Gyümölcsstermesztés, egyetemi jegyzet, Debreceni

Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar

Hegedűs Béncé

Emlékezés Kovács Imrére

folytatás a 8. oldalról

Már fiatalon több folyóiratban publikált. Írásait fogadta Móricz Zsigmond, Székfi Gyula, Zilahy Lajos. Nagy műve, melyert az akkori hatalom az ország összes egyeteméről kizárta és börtönre is itelte a Néma forradalom volt 1937-ben. Ezt követően is folyamatosan politizált a háború során a fasizmus ellen, a háború befejezését követően pedig egy szabad, demokratikus Magyarországnak reménykedett. Nem volt hajlandó kiegyezni a kommunistákkal, mikor egy beszélgetés során Vorosilov marsall a belügyminiszteri tárcát ajánlotta neki, ő azt visszautasította. Nemrégem emlékeztünk a kommunizmus áldozataira. 1947. február 25-én tartóztatták le Kovács Bélát a Független Kisgazdapárt főtitkárát, majd több a demokráciáért kiálló politikust bebörtönzésre vagy külföldre távozásra követték. Ebben az évben ősszel Kovács Imre is elhagyta az országot. Néhány évre gondolt, hogy az alatt demokratikus irányba változik az ország sorsa, de ez életében nem történt meg, 1980-ban elhunyt.

Múltunk tört cseréparabkákból áll, nekünk magunknak kell összerakni. Egy-egy darabkát felemelve és külön értelmezve azt, az tévútra visz. Sajnos történelmünk bonyolult, sok-sok ellentmondással. Értelmezzük tehát a cseréparabokat már összerakás előtt helyesen és törekedjünk a pontos illesztésre. Egy-egy ilyen megemlékezés alkalmas lehet rá!

Irodalom:

Haas György: Kovács Imre-harc a nemzeti függetlenségért

M. Molnár Eszter: Egy hétpróbás falukutató

Várfi András
Kovács Imre Társaság

Kite - kintő

III. Békéscsabai Vitézi Játékok Mátyás király és kísérete Békéscsabán

A Munkácsy Mihály Múzeum 2016. április 30-án és május 1-jén rendezi meg nemzetközi hagyományörző történelmi fesztiválját, a Békéscsabai Vitézi Játékokat a Gabonamúzeumban és a CsabaParkban. A kétnapos történelmi játékok a megyeszékhely önkormányzatának támogatásával a múzeum, a Békéscsabai Történelmi Íjászklub és a CsabaPark közös szervezésében várja majd az érdeklődőket színes vásári forgattal, középkori jurttal, sátrakkal, hadibemutatókkal, kézműves foglalkozásokkal, mintegy száz kosztümös közreműködő segítségével.

A Munkácsy Mihály Múzeum Zöld Szalonjában sajtótájékoztató keretében a „kalmár”, Ando György múzeumigazgató, az „apród”, Opauszki Zoltán, a Békéscsabai Médiacentrum Kft. ügyvezető igazgatója, és Medgyesi Pál „lovag”, a múzeum igazgató-helyettese invitálták a vitézi játékokra az érdeklődőket egy igazi páncélos lovag, a testőrparancsnok, Bácsmegei Gábor és Domokos Anikó Emese úrhölgy jelenlétében.

A tavalyi vitézi játékokon mintegy ötezer vendéget üdvözölhettek a szervezők, s az idén ennél is több látogatóra számítanak – tudtuk meg Ando Györgytől, aki azt is elmondta, hogy soha nem látott összefogással valósulhat meg a nemzetközi rendezvény. Szarvas Péter polgármester és a békéscsabai önkormányzat képviselő-testületének Fidesz-frakciója – akik anyagilag is támogatják a rendezvényt – egy emberként állt a múzeum kulturális missziója mellé. Külön köszönet illeti Kerekes Attila képviselőt is, aki saját forrásából járul hozzá a rendezvény sikeréhez. A III. Békéscsabai Vitézi Játékok – Nemzetközi hagyományörző történelmi fesztivál fővédnöke Hanó Miklós gazdasági ügyekért felelős alpolgármester, a rendezvényt pedig Szarvas Péter, Békéscsaba Megyei Jogú Város polgármestere nyitja meg.

A játékok Matyás király udvarába, idejébe viszik el a látogatókat. Mikoron Matyás király fiának, Corvin Jánosnak felajánlotta a gyulai uradalmat, a király látogatást tehetett (volna) Csabán, bár ez történelmileg nem igazolható tény. A kései utódok, a szervezők ötlete a vitézi játékok, így április 30-án, 10 órától a Csaba Center előtt indul az Andrassy úton a város háza felé a középkori vitézek felvonulása, majd a király és kísérete bevonul a Gabonamúzeumnál felállított küzdőtérre, és kezdetét veszi a haditorna – avatta be a részletekbe Medgyesi Pál „lovag” a sajtó képviselőit. Több helyszínen zajlanak majd az események: haditábor, mesterségek udvara, fogadó, lovarda, apródok udvara a bölcsességek terme, trubadúrok udvara ad majd otthont a különböző programoknak a két nap alatt. A gyerekeknek játszótér, bábszínházi előadások, a felnőtteknek ismeretterjesztő előadások teszik még színesebbé a programokat, melyek sorában a népzene, a táncház, a táncanulás és a lovaglás is szerepet kap. Határainkon túlról Romániából és Szlovákiából is várnak vendégeket a szervezők.

Opauszki Zoltán a tájékoztatón elmondta, hogy a III. Békéscsabai Vitézi Játékok fő médiatámogatójaként a Békéscsabai Médiacentrum Kft. médiafületeivel és eszközeivel – a 7.tv, a behir.hu és a Csabai Mérleg városi lap – segítségével kíván széles körű nyilvánosságot biztosítani a rendezvénynek. A vendéglátásról a CsabaPark gondoskodik majd, s igazi szenzációnak ígérkezik április 30-án este az Omega szabadtéri megakoncertje.

Vándor Andrea

Március 15-e ünnepe Hunyán

Hunya község népe március 11-én pénteken emlékezett meg az 1848-49-es forradalomról és szabadságharcáról.

Az ünnepi beszédet Hegedűs Roland polgármester tartotta. Részlet a beszédből: „Az én nemzedékem már örökségbe kapta a szabadságot, és úgy van vele, mint a legtöbbnek, akiknek nem kellett az életükkel fizetni érte: fogalma sincs róla hogy mi az valójában. Hogy micsoda felelőséggel jár élni – és nem visszaélni – ezzel a szabadsággal, ami annyi drága életet követelt! Hogy a szabadság kötelesség. Kötelesség a család, a haza, és az egész emberiség felé, hogy munkálkodhasson ki-ki képességeihez mérten annak mind nagyobb boldogságáért. Hogy a bőség kosarából mindenki egyaránt vehessen! Hogy a jognak asztalánál mindenki egyaránt helyet foglalhasson, és hogy a szellem napvilága ragyogjon minden ház ablakán! Az ünnepünk akkor lesz igaz, ha átérezzük ezt a felelőséget, és adósságunkat, amellyel '48 hőseinek tartozunk, életünkkel igyekszünk leróni, hogy ne legyen hiábavaló akkori szent áldozatuk.”

A műsort az óvodások szolgáltatták. Köszönet a gyerekeknek, valamint Lapatinzski Tünde óvó néninek és Hanyecz Erzsébet dajka néninek.

Hegedűs Bence

Endrődiek Baráti Köre közgyűlése Budapesten

Az Endrődiek Baráti Köre egyesület március 19-én tartotta szokásos éves közgyűlését a budapesti Alma Mater étteremben. A jeles eseményre szerte az országból érkeztek endrődi származású személyek.

A hazaiak reggel 6 órakor indultak, és bő három órás kellemesen eltöltött utazás után érkeztek Budapestre, ahol már várták őket a budapesti és máshonnan érkezett tagtársak. Az érkezést követően azonnal megindult a beszélgetés, mindenkit átjárt a találkozás öröme.

A program de. 10 órakor kezdődött Giricz László vetítésével. A korábbi évekhez hasonlóan most is egy kisfilmmel készült, ezúttal az elmúlt 20 év endrődi eseményeit, változásait gyűjtötte össze.

Ezt követően a vezetőség beszámolója következett a 2015. évről és a baráti kör gazdasági helyzetéről. Megtárgyalták a 2016. évi programokat is, melyek közül kiemelkedik a május 13-15. között megrendezésre kerülő Rózsashegyi Napok, és az ahhoz kapcsolódó kirándulás.

A jogszabályi változások miatt az egyesület alapszabályát is módosítani kellett.

Végül a vezetőség köszöntötte az idén 70., 75., 80. illetve 85. születésnapját ünneplő tagjait is. A 70 évesek egy üveg bort kaptak, a többiek pedig emléklapokat.

Iványi László orosházi esperesplébános szintén emléklapot kapott, a baráti kör életében való több éves aktív közreműködéséért.

Az eseményen Toldi Balázs polgármester is részt vett, aki beszámolt a városvezetés endrődi városrészrel kapcsolatos terveiről.

Ezután következett az ízletes ebéd, majd tombolasorsolás zárta a programot. A tombola után még egy kis beszélgetésre maradt lehetőség, de a busz indulása miatt hamar el kellett hagyni az éttermet.

A megjelentek egy igazán kellemes összefogóval vehettek részt.

Hegedűs Bence

Fotók: Giricz László és Iványi László

„A sport a test útján nyitja meg a lelket!” (Szent-Györgyi Albert)

2016. március 19-én a Varga Lajos Sportcsarnokban a sport- és táncgyűttesek második alkalommal rendezték meg Gyomaendrőd legnagyobb szabású táncos bálját. Tizennégy egyesület vonult - és mutatkozott be a népes számú közönségnek. Előtte azonban **Gajda Róbert**, a Békés megyei Kormányhivatal kormány megbízottja, **Schmidt Gábor**, a Kajak - Kenu Szövetség főtítkára és **Toldi Balázs**, Gyomaendrőd polgármestere köszöntötte a vendégeket, majd rövid táncos műsor következett a Színfolt Mazsorett Csoport legnagyobb táncosai és a Kner Tánc Sport Egyesület három táncos párja jóvoltából. Az est megrendezése nagy összefogást, szervezést, odafigyelést igényelt minden egyesülettől, vezetőiktől, támogatóiktól. Követendő példa lehet mindenki számára a jövőre vonatkozóan is az egyesületek, a sportolók és a táncosok összefogása, együtt gondolkodása egy közös cél érdekében. A bál rendezői köszönik a támogatást minden pártolónak, segítőnek, a kedves - és lelkes szülői gárdának, nélkülük nem jöhetett volna létre a második Sportbál.

Részt vevő egyesületek:

1. Delfin Úszó Egyesület
2. Gyomaendrőd Gyermeklabdarúgó Egyesület
3. Gyomaendrőd Futball Club
4. Gyomaendrőd Liget Fürdő Női Kézilabda Sport Egyesület
5. Gyomaendrőd Úszósport Egyesület
6. Körös Kajak Sport Egyesület
7. Körösmenti Táncgyűttes
8. Központi Sport Iskola (KSI SE)
9. Judo Klub
10. Íjászkok
11. Kner Táncsport Egyesület
12. Tenisz Egyesület
13. Rumba Táncsport Egyesület
14. Kulturális Egyesület, Színfolt Mazsorett Csoport

Az est fővédnöke: Toldi Balázs polgármester volt.

A címlapfotó Gajda Róbert kormány megbízott beszédéről készült.

Színfolt Mazsorett zászlós csapata

Szerkesztőségünk címe megváltozott!

Az új cím:

5502 Gyomaendrőd, Vaszkó Mihály utca 1.

SPORT

Elkezdődött a tavaszi szezon a labdarúgóknál

Március első hétvégéjén elkezdődött a 2015-2016. évi labdarúgó bajnokság tavaszi szezonja. A három hónapos bajnoki szünet után felfokozott érdeklődéssel várta a rajtot mindenki. A téli felkészülés alatt a betervezett edzőmunkát elvégezte a csapat, a kedvező téli és kora tavaszi időjárás is segített ebben a munkában és a betervezett edzőmérkőzések is mind megrendezésre kerültek. A bajnoki rajt három vidéki mérkőzéssel indult, az előzetes esélylatolgatás alapján egyik sem ígérkezett könnyűnek, de ettől talán azért jobb eredményt remélt és várt mindenki. A három mérkőzésen az egy rúgott gól elég sovány teljesítmény, de egy pontot mégis sikerült vele megszerezni. Sajnos a bajnoki tabellán is csúsztunk lejjebb három helyet, de mivel meglehetősen tömör a középmezőny egy-egy jó eredménnyel ez korrigálható lesz a későbbiekben.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2016. 03. 05. Dombegyház NSE - Gyomaendrőd FC 2 : 0
G.: ---

Az őszi folyamán még pontot sem szerzett Dombegyházra látogatott a Körös- parti egyesület a nyitányon. Úgy látszik a hazaiak még nem adták fel teljesen ezt a szezont, úgy léptek pályára mintha számukra most indulna a bajnokság. Az első félidő közepén büntetéből vezetést szereztek, ráadásul a vendégek a kapusukat is elvesztették, utolsó emberként szabálytalankodott, kiállították. A második félidő közepén jött az újabb hazai gól, ami végleg eldöntötte a mérkőzés sorsát. Az őszi pont nélkül záró hazaiak megkezdték a mezőny üldözését, miután némi meglepetésre, ugyanakkor nem érdemtelenül legyőzték hazai környezetben a Gyomaendrőd FC csapatát.

2016. 03. 12. Sarkadkeresztúri SE - Gyomaendrőd FC 2 : 0
G.: ---

Ismét idegenbe kellett utazni, a Sarkadkeresztúr ideiglenes otthonában, Gyulán a városi sporttelep műfüves pályáján fogadta a Gyomaendrődöt. Az első félidőben mezőnyjáték zajlott, egyik csapat sem tudott a másikon felülkerekedni, a kapusoknak szinte dolgok sem akadt. A második játékrész elején (56. perc) a hazaiak egy jól eltalált szabadrúgásból megszerezték a vezetést, majd a 75. percben egy büntetéből megduplázták azt. A mérkőzésen a győzelmet jobban akaró Keresztúr megérdemelten nyert a gyengén és szétesően játszó, a második félidőben a kapura teljesen veszélytelen vendégek ellen.

2016. 03. 20. Békéscsabai MÁV SE - Gyomaendrőd FC 1 : 1
G.: Furka Zs.

Harmadik idegenbeli mérkőzésre Békéscsabára a MÁV otthonába látogatott a gyomaendrőd csapat. Két vereség után vártuk a jobb folytatást. Két egyforma képességű csapat lépett pályára, ennek megfelelően kiegyenlített játék zajlott a zöld gyepen. A félidő utolsó perceiben egy kipattanó labdát mégis sikerült a vendégeknek a hálóba juttatni, ezzel megszerezték első tavaszi góljukat. A második félidőben próbálták a hazaiak többet támadni az egyenlítésért, de ez sokáig nem vezetett eredményre. A mérkőzés utolsó percében azonban szinte a semmiből mégis összejött számukra egy szerencsés gól. A MÁV otthonában közel járt idei első győzelméhez a vendégcsapat, de a vasutasok az utolsó pillanatban mégis kiénekeltek a szájukból kettőt, így megosztottak a csapatok a bajnoki pontokon.

Fülöp Zoltán

Ízes Ízek

Április

Rizses zúzaragu

40 dkg zúzát jól megmosunk, feldaraboljuk és forró olajban nagy lángon pirosra piritjuk. Megszórjuk petrezselyemzölddel, megsózzuk, megborsozzuk, piros paprikát teszünk rá és annyi vizet öntünk rá, hogy ellepje. Fedő alatt puhára pároljuk. Tejfölt simára keverünk liszttel, mustárral, és a tűzről levett zúza levébe keverjük, és még egyszer felrottyantjuk. Párolt rizssel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hítelehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

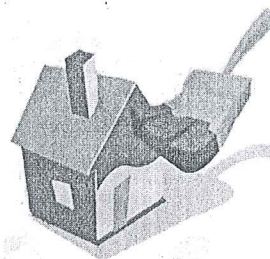
Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

EZ AZ
ÖN
HIRDETÉSÉNEK
A HELYE!

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető
legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!*

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettaacsizolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sirt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

ÜNNEPI KALENDÁRIUM

- Április -

Április 1. - Bolondok napja

Április 1-jén a felnőtt emberek megtréfálták egymást, leginkább azonban a gyerekeket ugratták (hisz ők még hiszékenyek voltak). Topolyán például a gazda a kiskanaszt elküldte a szomszéd tanyára, hogy hozzon neki onnan szűnyogsírt. Vagy pénzt adtak a gyerekeknek, és a boltba menesztették esernyőmagért, trombitahúrért, hegedűbillentyűért. A beugratott személyeket aztán csúfolták: „Április bolondja, május szamara!” A gazdálkodó nép ezt a napot nem tartotta alkalmasnak a vetésre, mert nem lett volna szerencsés a termés.

Április 24. Szent György napja - a tavasz kezdete

A néphagyomány az igazi tavasz kezdetét e napra teszi.

Az állatokat először Szent György napon hajtották ki, ehhez számos hiedelem és szokás fűződött, melyekkel az állatok egészségét, szaporaságát, tejhozamát igyekeztek biztosítani. Gonoszelhárító, termékenységarósló célból a marhákat láncon, ekevason, fejszén, tojáson, a gazdasszony kötényén stb. hajtották át. Nagy jelentőségűnek tartották azt a vesszőt, zöld ágat is, amellyel az állatokat először hajtották ki a legelőre. Medvesalján a gazdálkodók csipkegallyat vágtek, majd az ólajtóba keresztbe fektetett gallyon át hajtották ki az állatokat, hogy a boszorkány meg ne rongosítsa őket. A legelőre menet aztán ezzel a gallyal ütögették őket, hogy sok tejet adjanak. A csipkevevesszőből azután szintén mágikus célból, például Hidegkúton szarát faragtak a vajköpülőhöz. Az Ipoly menti falvakban pedig az aprószentek-napi vesszővel hajtották ki az állatokat. Füstöléssel is igyekeztek a rontást távol tartani. A medvesalji Almágyon a karácsonyi morzsával füstölték állataikat a gazdák, hogy a rontó hatalmak el ne vigyék a hasznukat. A Hortobágy vidékén a gulyások, csikósok, juhászok is megfüstölték a jószágot, mert úgy hitték, hogy akkor nem bitangol el, illetve a füstöléssel a rontást is elháríthatják jószágaikról. Az Ipoly menti palócok az

istálló védelmére zöld gallyat tűztek annak ajtajára, erre aztán fokhagymafüzért helyeztek rá, és füstöltek.

Április 25. Márk napja - búzaszentelés

Márk napjának jellegzetes szokása a búzaszentelés. Valamikor egyházi körmenetben vonultak ki a búzaföldekre, ahol a pap elvégezte a búzaszentelést, majd a szenteltbúzából kaszáltak valamennyit, és a nép abból vitt haza. Endrődön ezt a szokást napjainkban visszahozták, annyi különbséggel, hogy a plébánia kertjében szórnak el valamennyi búzamatot, és búzaszentelésekor ahhoz vonulnak ki, és majd abból kaszálnak maguknak szentelt búzát.

A szentelt búzát – mint a többi szentelményt – nagy becsben tartották, és mágikus hatást tulajdonítottak neki. Tápén a szentelés alatt búzakoszorúkat készítettek, amiket a templomi zászlókra, keresztekre helyeztek, majd nyolc nappal később levették, azután pedig a szántóföld négy sarkába helyezték, hogy így védje azt meg a jégveréstől. Koszorút a betegek feje alá is helyeztek, gyógyító erőt tulajdonítva a szentelt búzáknak. Medvesalján, Almágy községben a gazdasszony a szentelt búzából valamennyit a tyúkok, kacsák elé szórt, hogy azokat semmi kár ne érje. Ugyancsak itt, amikor a karácsonyi morzsával füstöltek, a hatás fokozása végett szentelt búzát is szórtak a morzsa közé. Napjainkban még nálunk is él az a szokás, hogy a templomból hazaviitt szentelt búzaszálat imakönyvbe tesszük. Ennek valaha gonoszító erőt tulajdonítottak őseink. A bukovinai székelyek a megszentelt búzából főzetet készítettek, amit lábfájás ellen tartottak hasznosnak. A szegedi kenyérsütő aszszonyok a kovászba Szent György-napi harmatot és szentelt búzaszálat tettek, hogy a kenyér szépen keljen.

Felhasznált irodalom: Magyar Néprajz VII. Folklor 3. Népszokás, néphit, népi vallásosság, MTA Néprajzi kutatócsoport
Hegedűs Bence

A Déli-Farm Kft. továbbra is vár minden kedves régi és új vásárlót takarmány és állattartási eszközöket forgalmazó boltjaiban.

Tavaszi szezonkezdési ajánlatunk

VETŐMAGOK széles fajtaválasztéka

- Tavaszi kalászos és kukorica vetőmagok előjegyezhetők

Kiváló minőségű BÁRÁNYTÁPOK és kiegészítők, valamint problémamegoldó készítmények kaphatók

(Báránytápok 20 000 Ft feletti vásárlása esetén gratisz nyalósó a készlet erejéig.)

Kínálatunkban még megtalálható:

CGF, szója, napraforgódara, nyúl-, baromfi-, sertés tápok, borjúnevelő tápszerek, koncentrátumok, toxinkötők.

Szarvasmarha szaporítóanyag forgalmazása.

A rendelés mértékétől függően a termékek kiszállítását is vállaljuk előzetes egyeztetés alapján.

Nyitva tartás:

Hétfő - Csütörtök: 07:30-16:00

Péntek: 07:30-15:00

Takarmány:

6791 Szeged-
Kiskundorozsma
Kettőshatári út 6.

Telefon: +36 62 556 130

Állattartási eszközök:

6728 Szeged
Dorozsmai út 48.
Telefon: +36 62 556 120

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

„Sárrét kis nyelvésze”

2016. március 4-én rendezte meg a Körösladányi Tüköry Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola regionális tehetséggondozó versenyét. A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskolát 3 ötödikes és 3 hatodikos - a magyar nyelv rejtelmében jártas tanuló képviselte. A Sárrét kis nyelvésze kitüntető cím elnyeréséért évfolyamonként 30 - 30 diák versenyzett a régió 10 iskolájából. A játékos, de sokszor furfangos észjárását követelő feladatlap kitöltése után a gyerekek kézműves foglalkozáson vettek részt.

A versenyző tanulók szépen helytálltak a megmérettetésen: Csányi Brigitta, Varga Vanda 5. a osztályos valamint Saly Sára, Sztoján Zoltán 6. c osztályos tanulók a középmezőnyben végeztek. Vinkovics Ágnes 5. a osztályos tanuló 5. helyezést ért el. Felkészítő tanára: Domokos Anikó. 5 nagy örömmünkre a 6. évfolyamos tanulók versenyében Nándori Viktória 6. c osztályos tanuló lett a Sárrét kis nyelvésze kitüntető cím tulajdonosa. Felkészítője: Hunya Jolán tanárnő.

Viki a kis nyelvész

Varga Tamás Matematikaverseny

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola tanulói évek óta

Matekosok

eredményesen szerepelnek a Varga Tamás Matematikaversenyen, amelynek célja a matematikai tehetség felismerése. Ezen a feladatmegoldó versenyen 7. és 8. osztályos tanulók indulhatnak. Ebben a tanévben 7 tanuló oldotta meg az iskolai forduló bonyolult feladatait, közülük magas pontszáma alapján 4 tanuló jutott tovább a megyei fordulóba.

A megyei versenyen a következő eredményeket érték el tanulóink:

Gál Bence 8. b osztályos tanuló megyei 7. helyezést ért el. Felkészítő tanára: Vaszkó Lajosné.

A 7. évfolyamosok versenyében Munkácsi Lili megyei 9., Deli Boglárka 10., Rák Dávid 13. helyezést ért el. Mindhárman 7. b osztályos tanulók. Felkészítő tanárjuk: Fekécs Éva.

„GAZDÁLKODJ OKOSAN!”

2016. március 10-én a „Merj a legjobb lenni” tehetséggondozó verseny keretében „Gazdálkodj okosan!” címmel versenyt hirdettünk járásunk iskolái számára. Ezen a délutánon vegyes csapatokban együtt gondolkodhattak, játszhattak: Dévaványá-

ról a Ványai Ambrus, Gyomaendrődről a Rózsahegyi Kálmán - és a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola tanulói, valamint a kisbálintos diákok. A résztvevők rajzot is készítettek a takarékoskodás témakörében. Az elkészített alkotások a Hősök úti épület aulájában megtekinthetők. A gyerekek ajándékkal kezükben, vidám hangulatban indultak haza és azt ígérték, hogy jövőre is szívesen eljönnek.

Újságunk webhelye:

www.varosunkujzag.hu

Az endrődi plébánia webhelye:

www.endrodiplebania.hu

A gyomai plébánia webhelye:

www.gyomaiplebania.hu

A hunyai plébánia webhelye:

www.hunyaiplebania.hu

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Voltunk a „Padlás” is

2016. február 25-én a szolnoki Szigligeti Színházba látogattunk, ahol egy csodálatos délutánt töltöttünk el. A Padlás című musicalt néztük meg. Nagyon sokan érdeklődtek a színdarab után, de csak 52 fő fért el a buszon. Remekül szórakoztunk a két órás előadáson, sok humoros és megható jelenetet láthattunk. Főbb szerepekben a szolnoki színház színészeit láthattuk, többek között Dósa Mátyást és Molnár Nikolettet. Az énekarosok jutalomként vehettek részt az alapítvány jóvoltából.

Dógi Csenge, Gellai Fanni és Óvári-Tímár Zoé 7. b

Grease „Belehalok”!

A Pesti Magyar Színházba látogattak az NTP-RHTP-15-0064 azonosító számú, Ünnepejünk együtt! című projekt résztvevői. Az előadás előtt tettek egy rövid sétát Budapesten, és arra is maradt egy kis idejük, hogy kívül-belül megnézzék a színházat. A nagyszerű, látványos előadás után késő éjjel élményekben gazdagon tértek haza, Gyomaendrődre.

Eredményeink

Február 16-án került megrendezésre Békéscsabán az országos történelem tanulmányi verseny. Az iskolai fordulón elért pontszám alapján iskolánkból Szmola Szabolcs 8. b osztályos tanulót hívták meg a megyei döntőre. A népes mezőnyben Szabolcs a 14. helyet szerezte meg.

Egy év kihagyás után ismét képviseltük iskolánkat a Nemzetközi Matematika Versenyen Mezőberényben. Az erős mezőnyben a Rózsahegyi csapata 5. helyezést ért el, egyéniben Varga Petra 8. osztályos tanuló pedig 8. helyezést ért el. A csapatok tagjai: 7.o.: H. Tóth Noel, Parrag Viktória, Paróczai Bence, Szilágyi Rebeka, 8. o.: Horváth Kitti, Nótári Csenge, Tóth Zoltán, Varga Petra.

Matekversenyen voltunk

Március 19-én és 20-án került sor Miskolcon az úszás diákolimpia országos döntőjére, ahol iskolánkat Nemes Ágota 7. a osztályos tanuló képviselte. A 100 m-es mellúszás versenyszámban a 9. helyen végzett.

Sóczó Rebeka 6. a osztályos tanuló 1. helyet nyert a Mogyi Kupa Nemzetközi judo versenyen.

Immár 20 éve hagyomány városunkban a mesemondás tavaszi ünnepe a Határ Győző Városi

Sóczó Rebeka

Könyvtárban. Iskolánkat népes csapat képviselte. 46 tanulónk készült egy-egy népmese elmondására. Legeredményesebb tanulóink: Kővágó Dominika II., Sztrovecz Gréta III. lett az első osztályosok között. Nagy Katalin I., Fekécs Zsófia és Gombkötő Zsófia II. helyezést ért el a 2. osztályosok versenyében, Gombkötő Zsófia II. helyezést ért el a 3. évfolyamosok mesemondói közül Hanyecz Nikolett különdíjat érdemelt a III. helyezése mellé. A felső tagozatosok között Csikós Dzsénéfer II. lett, míg Samu Hédi III. és különdíjas.

Nyílt napokat tartottunk

Március első hetében a leendő elsős tanító nének nyílt napra hívták meg az első osztályba készülő óvodásokat és szüleiket. Ezen a napon elbúcsúztattuk a telet is a kiszabab elégetésével, ahol a negyedikesek adtak ízelítőt ebből a néphagyományból, a gyerekek pedig megszabadulhattak a rossz tulajdonságaiktól, ha tűzbe vetették azokat egy cédulára írva. A hét programjának folytatásaként vendégül láttuk az óvodásokat egy játékos, vidám délutánra, ahol a „dzsungel” akadálypályáján próbára teheték ügyességüket, nyuszi készíthettek, tréfás drámajátékokat játszhattak, végül elfogyaszthatták a megérdemelt pogácsát és teát.

Ezen a napokon nyílt napokra hívtuk az érdeklődő szülőket, hozzátartozókat is. Betekintést nyerhettek az iskola mindennapi életébe.

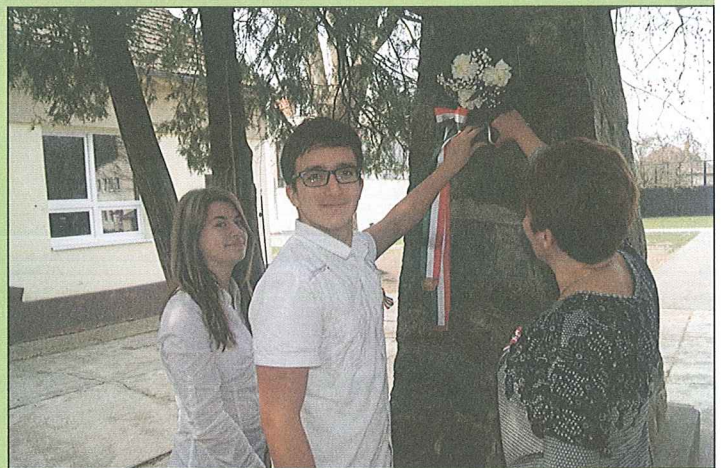
Jól sikerült az „SZMK” vacsora

Iskolánk szülői közössége immár hosszú évek óta megrendezi a játékonysági vacsorát. A Hídfő étterem a harmincas évek hangulatába öltözött az iskola tanulóinak és Kocsis-Pésó Irma tanárnő díszletei között. Ezen a hangulatos, tavaszi estén egy kisfilm segítségével felelevenedtek a korábbi évek vacsoráinak legemlékezetesebb pillanatai. A több mint 200 fős társaság szórakozását Horváth Béla és a szülők, tanárok „kórusa”, játékos vetélkedő, tombolahúzás biztosította. Köszönjük minden támogatóknak, a szülőknek, s mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy folytatódjék e nemes hagyomány.

Március 15.

Március 15-én koszorút helyeztünk el az udvaron lévő 1848-as emlékműn.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a Rózsahegyi Napokat május 13-15-én rendezzük, a programot a következő számban olvashatják.

További információk a www.rozsahegyiiskola.hu oldalon találhatóak.

Március 15-i ünnepség városunkban

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Áprilisi ajánlataim:

- Tavaszi vetőmagok, virágmagok, zöldségfélék, virághagymák
- Vegyszerek, tavaszi lemosó szerek, gombaölők, rovarölők, stb.
- Műtrágyák, növénytápok
- Virágföldek, virágcserepek
- Kandallók, kályhák, fűtőcsövek
- Űstházak, zománcos űstök
- Demizsonok, műanyag áruk
- Főliák, műanyagzsákok, p.p. zsákok
- Munkavédelmi bakancsok, ruhák
- Gumicsizmák, védőkesztyűk
- Szegek, csavarok, kéziszerszámok
- Talicskák, vödörök, alumínium létrák
- Kutyá-, macska-, madáreledek
- Izzók, elemek, konyhai eszközök

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK. Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Vaszkó Mihály u. 1. Tel. (06 30) 4798-311 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Dr. Varju László, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten a hónap 15. napján * Technikai munkatárs: Bukva Csilla

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 * <http://www.varosunkujzag.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujzag.hu